

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (2306) 1994 GEGUŽĖ-MAY 10

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Bendruomenė ir atstovybės

Šių dienų visuomenė nebėra kietmedis. Ji gal daugiau panaši į minkštą gluosnio šakelę, kurią galima visaip išlankstyti. Tik svarbu, kieno rankose ji yra ir kokią pavidalą norima išraišyti.

PASAULIO lietuvių bendruomenė (PLB) per penkis dešimtmečius susiklostė į pastovų, vieningą savo tikslus žinantį išeivių junginį. Tiesa, nedidelė tautiečių dalis Čikagoje kai kuriais (daugiausia ryšių su kraštu) klausimais nesutarusi, išsiskyrė nuo visumos. Tačiau didžiajai veiklos raidai praktiškai tas nepakenkė. Bendruomenė kaip vienetas savo užduočių supratimu išsilaikė iki Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Laikosi ji ir toliau — kol kas nėra duomenų manyti, kad kas nors turėtų keistis. O vis dėlto tai vienas, tai kitur jau pasigirsta nuomonių, kad Bendruomenė, kokia ji šandien yra, vargu ar beįsilaikysianti. Girdi, pasibaigus Lietuvos laisvinimo laikotarpiui ir įsikūrus įvairiuose kraštuose nepriklausomos Lietuvos ambasadoms bei konsulatams Bendruomenės darbo sritis lyg ir susiaurėjusi — visuose kraštuose, nepaisant kiek juose begyventų lietuvių, nepaisant jų organizuotumo ir nemažos patirties bei pažinčių, Lietuvai jau atstovauja oficiali diplomatinė tarnyba, pavaldi vyriausybei, žinoma, ir jos politikai. Pati didžiausioji ir, sakytume, centrinė Lietuvos atstovybė Vašingtone, ambasadoriui dr. A. Eidintui pakeitus St. Lozoraitį, jau pirmomis savo darbo savaitėmis pabrėžė bendradarbiavimo su JAV lietuvių bendruomenės svarbą. Kaip yra žinoma, ne visi vienodai komentavo tą pareiškimą, kaip tartum kažką naujo, ir tai po to, kai Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, ir bendradarbiavimas, ir savanoriška talka ambasadai specialiu uždaviniu jungėsi į visokeriopą bendrą pagalbą gimtajam kraštui.

PAGRISTAI ar tik įsivaizduotai į tą bendradarbiavimo kvietimą kai kas pažūrėjo kaip į užmačias pamaišyti Bendruomenės darbuotojų nuotakas, bandant dar smulkiau paskaldyti išeivių nuomones apie dabartinę Lietuvos vadovybę, gal net kai kuriuos asmenis pritildyti juos įjungiant į kokius nors bendrinius planus, jei reikia, nesigalint nė paliaupsinimo ir viską gražiai užsklendžiant jau įprasta, bet mažai ką bepasakančia išvada: esame vienos tautos vaikai. Kiek šiose prielaidose gali būti tiesos, iš tikrųjų sunku dabar būtų atsekti. Lengviau yra pastebėti, kad Lietuvos pareigūnai į didelę išeivijos dalį pagrįstai žiūri kaip į Lietuvos valdžios atžvilgy priešiškai nusistačiusią grupę. Iš kitos pusės išeiviai į partinių ar politinių mokyklų absolventus negali žiūrėti tuo pačiu žvilgsniu, koku žiūrėta į komunistų persekiotus, baustus, tremtus ir visaip kaip okupacijose kentėjusius, raudonajai valdžiai nepataikavusius tautiečius. Tuo būdu jau bet kokiame sąlytyje iš tikrųjų kertasi ne asmenys, tie tos pačios tautos vaikai, bet skirtingi jų požiūriai, praetis užsiėmimai, sukeliantys nepasitikėjimą, nuvertinantis, kad ir naudingus užmojus. O jei dar prisideda iš valdžios pareigūnų pusės ne vietoje keliamas pavaldumo klausimas ar išreiškiamos nuomones dėl bereikalingo darbo dvigubimo, užuot siūlomo bendradarbiavimo, gali kilti didesnio atsiribojimo laikysena, kad tik būtų nepažeistas įprastas savarankiškumas. Nėra abejonės — laikas keis žmones ir pareigūnus. Tačiau gyvename dabartyje, kurioje tenka ieškoti sprendimų ir nesmagiausiuose klausimuose. Atrodo, kad tuo keliu ir einama. Koks pavidalas išsiraitys — matysim. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Nėra pakaitos GST mokesčiui

Labai nepopuliaraus prekių ir paslaugų GST mokesčio angliškosios santrumpos versijai yra panaudotos pirmosios trijų žodžių raidės (Goods and Service Tax). Kontroversinį GST mokesį prieš trejus metus įvedė atstovų dauguma Kanados parlamente turėjusi ministerio pirm. Briano Mulroney progresyviųjų konservatorių vyriausybė.

Tada tai buvo logiškas planas, turėjęs pakeisti jau seniai veikiančią federacinę Kanados pramonės gaminių 12,5% mokesį, krautuvų lentynose įjungtą į jų kainas, nepastebimą pirkėjams. Jį pakeistė gerokai mažesnis GST įstatymo 7% mokesis, bet jis apėmė ir visas apmokestinamas paslaugas, seniau nepaliekamas provincinio prekybos mokesčio. Pastarasis Ontario provincijoje yra 8%, didesnis už federacinį GST 7% mokesį. Tad iš tikrųjų Ontario gyventojas užgiuvo net 15% bendras federacinis ir provincinis mokeskis, susietas su krautuvės perkamais gaminiais.

Didžiausios kontroversijos susilaukė federacinio GST mokesčio įvedimas apmokamoms paslaugoms. Dėl jo buvo užmirštas net ir turėtas federacinis 12,5% mokesis pramonės gaminiams, naujojo GST mo-

kesčio sumažintas iki 7%. GST mokesis galėjo būti dar mažesnis, jei anuometinei Kanados konservatorių vyriausybei būtų pavykę susitarti su provincijomis dėl bedro federacinio ir provincinio mokesčio įvedimo bei jo pasidalijimo. GST mokesčio pajamas gerokai sumažino atskirai vykdomas jų surinkimas. Dabar paaiškėjo, kad dėl tų išlaidų iš kiekvieno GST mokesčiui skirtu dolerio, Kanados iždai tenka tik 50 centų.

Opozicinės liberalų partijos vadui J. Chretienui Kanados parlamento rinkimus 1993 m. spalio 25 d. padėjo laimėti aštri kontroversinio GST mokesčio kritika parlamento posėdžiuose. Nemažiau svarbus buvo ir jo viešas įsipareigojimas rinkiminiam Kanados parlamento vajuje atšaukti konservatorių paliktą GST mokesį. Tačiau šis pažadas, net ir praėjus pusmečiui po liberalų triuškinančios pergalės, tebėra atidėliojamas. Atrodo, paaiškėjo, kad konservatorių netikėjimu laiku priimtas GST mokeskis dabar yra naudingas liberalams. Mat per metus jis Kanados iždai duoda 15 milijonų dolerių pajamų, kurių reikia ir liberalams.

GST mokesčio likimą dabar sprendžia naujai sudarytas K-

Po susitikimo su ŠV. TEVU JONU-PAULIUMI II akademineje Šv. Jono šventovėje Vilniuje, kur jis lankėsi 1993 m. rugsėjo pradžioje. Viduryje — ŠV. TEVAS JONAS-PAULIUS II, antras nuo jo — Vilniaus arkivyskupas A. J. BAČKIS, dabartinis Vilniaus universiteto rektorius R. PAVILIONIS

Nuotr. V. Naujiko

Nauji posūkiai Vilniaus universitete

Pokalbis su dabartiniu universiteto rektoriumi RONALDU PAVILIONIU Vilniuje

1994 m. balandžio 1 d. suėjo 415 metų nuo Vilniaus universiteto įsteigimo. Tą dieną Lietuvos-Lenkijos karalius Steponas Batoras jėzuitų kolegijai davė privilegiją, kurioje pasakyta: "Nutarėme šiai Vilniaus mokyklai (...) duoti, leisti ir suteikti (...) akademijos bei universiteto teise, privilegiją ir galią (...)". Tų pačių metų (1579) spalio 30 d. popiežius Grigalius XIII karaliaus Stepono privilegiją patvirtino savo bule.

Sukakties proga rektorius Rolandas Pavilionis sutiko pasidalyti viena kita mintim apie seniausios Lietuvoje mokyklos (beje ne tik joje...) padėtį.

— *Nuo didžiosios (nepamiršamos...) 400 metų sukakties praejo tik 15 metų. Laiko tėkmėje jie tesudaro akimirką. Tačiau universiteto — taip pat valstybės — gyvenime jos reikšmė iš tiesų istorinė. Malonė kiti ją nušviesti.*

— Taip... Tą mūsų naujo gyvenimo ribą iš tikrųjų reikėtų pradėti nuo 1989 m. Tuomet buvau pakviestas prorektoriumi, ir universitetas sovietinei, akademinei mokslo sistemai, kuriai priklausė, paskelbė iššūkį: seniausias universitetas pirmas atsisakė vadinamų ideologinių disciplinų dėstymo; pradėjo visa apimančią studijų, universiteto struktūros, jo gyvenimo reformą. Kaip visiem žinoma, anuomet tų studijų globėjai buvo labai toli nuo Lietuvos, dar okupuotos. Todėl iššūkis buvo pakankamai rimtas, sukėlė didelę reakciją tiek pas mus, tiek toliau. Vis dėlto jau tuomet buvo pradėta akademinė studijų reforma, pereita prie tikrųjų politinių mokslų.

— *Tad iššūkis paskelbtas 400-aisiais universiteto gyvenimo metais. O kaip sekėsi, kokia buvo reformos eiga, kokie pakeitimai?*

— Reformai, perėjimui prie tikrųjų politinių, teisės, ekonominių mokslų trūko specialistų. Orientuotasi į jaunimą, ieškota, kaip jį pasiūlyti į Vakarų, į Šiaurės kraštus: Švediją, Daniją, Norvegiją, taip pat JAV, Prancūziją, Vokietiją. Grįžę ir dėjo pamatus naujoms disciplinoms, virtusioms liberalaus vėjo pūstėliu socialinių, visuomeninių mokslų srityje. Senosios katedros buvo uždarytos. Toleliai žingsniai žengti, atsižvelgiant į labai aktualius valstybės reika-

lus — jokia mūsų aukštoji mokykla neruošė profesionalių politikų, diplomatų. Todėl, remiami išeivijos, Tautos fondo, paaukojusio 100.000 dolerių (jie "augo" tebe laikomi Niujorko banke...), įsteigėme itin svarbią instituciją — Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutą. Šiomet išeina pirmoji absolventų laida. Džiaugiuosi, kad jie visi jau įsidarbina užsienio reikalų ministerijoje, kitose valstybei labai svarbiose tarnybose, daugelis pabuvę, studijavę Vakaruose.

Po 200 metų atkurtas Filosofijos fakultetas — vienas ryškiausių universiteto. Įsteigtas taip pat Komunikacijos fakultetas, ruošiantis labai reikalingus informologijos specialistus, kurie mokės visiškai kitokią pagrindų patvarkyti informaciją kaupiančias ir teikiančias sistemas — nuo bibliotekų iki įvairiausių informacinių tarnybų. Lietuvai, aš manau, tai yra vienas svarbiausių dalykų. Nuo to priklauso mūsų įsijungimas į platesnius tarptautinius mainus, išėjimas į Europą, kartu prisistatymas jai, pasauliui. Todėl fakultetui skiriame daug dėmesio. Jis yra gavęs labai rimtą techninę ir medžiaginę paramą iš visokių tarptautinių organizacijų (UNESCO, kaimyninių šalių). Šitaip vis labiau įsijungiamo į tarptautinius informacijos tinklus.

Atvirumas Šiaurės kraštams matyti iš naujų katedrų steigimo. Universitete įsteigta (beje pirmoji kaimyniniuose universitetuose) skandinavistinė katedra, kurioje dirba tik užsieniečiai, o studijuoja, be kalbininkų, įvairių specialybių studentai. Tai viena populiariausių katedrų. Įsteigėme taip pat tarpfakultetinių (interdisciplininių) studijų centrą. Greimo (semiotikos), religinių tyrimų ir studijų, moterų studijų. Didelę ateitį, manau, turi aplinkosaugos centras, jungiantis daugelį katedrų, fakultetų; centras, smarkiai remiamas Šiaurės kraštų universitetų.

Daugelyje šalių — Danijoje, Švedijoje, Norvegijoje, Suomijoje, Islandijoje, Vokietijoje (ypač Miunsterio universitete), Prancūzijoje (Paryžiuje), JAV, Anglijoje — atidarytos lituanistikos studijos. (Džiaugiamės išeivijos katedra Čikagos universitete, įsteigta anksčiau). Vilniaus universite-

te atidarėme užsieniečiams skirtą lituanistinių studijų katedrą, kurioje studijuoja studentai ne tik iš Europos šalių, bet ir iš — JAV, Japonijos, Kinijos... Lietuvių kalba, kultūra tampa tarptautinių studijų dalyku.

— *Jau karaliaus Stepono privilegija universitetui buvo suteiktos teisės bei laisvės, kuriomis džiaugiamasi "kituose universitetuose bei kolegijose". Ar tebeliko koks ryšys su tradicijomis nuo karaliaus Stepono laikų, koks universiteto mokslo, kultūros, dvasinumo lygis?*

— Naujų struktūrų atsiradimą apėmė viena strategija — universitetas siekė atkurti senąsias akademines tradicijas, atkurti universitetą kaip atvirą, laisvą instituciją, tokią, kokia ji buvo per šimtmečius: atvira Rytams ir Vakarams, Šiaurės ir Pietams — visiems kraštams, teikiančioms universitetui kultūros ar mokslo. Ir, žinoma, pačiam atsiverti. Kita mūsų ambicija — neatsilikti nuo šiuolaikinių Europos, pasaulio universitetų. Tam mus įpareigoja ne tik ambicijos, bet ir gyvenimo būtinybė: esam daugelio tarptautinių akademinių mainų dalyviai. Norėdami nepasirodyti prastai, turime ruošti studentus pagal visiškai kitas programas — studijų laisvę, kalbų mokėjimo būtinybę, galimybę studijuoti Vakarų universitetuose. Tai nauji, labai svarbūs dalykai. Daugelyje tarptautinių programų (pagrindinė jų — Europos bendrijos globojama "TEMPUS" programa) iš visų Lietuvos aukštųjų mokyklų Vilniaus universitetas dalyvauja aktyviausiai. Šiais studijų metais ir Vakarų jau buvo išvykę apie 700 dėstytojų, per 600 studentų — beveik artėjame prie standartų, būdingų normaliam Vakarų universitetui, kur 10% studentų studijuoja kituose universitetuose. Mobilumas labai padidėjęs, padėtis, apie kurią anksčiau negalėjome nė svajoti.

Atgimstame visais požiriais, taip pat ir dvasiniu... Įsteigta religijos tyrimų ir studijų centras labai remia arkiv. A. J. Bačkis, kuria. Centro paskaitos, skaitomos ir užsieniečių (vienas paskutinių — jėzuitų ordino generolas P. H. Kolvenbach), studentų įdomiai populiarios, lankomos. Į (Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Jelcino laiškas Lietuvos prezidentui

ELTOS pranešimu (29 balandžio), Rusijos federacijos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje Nikolai Obertyšev įteikė Algirdui Brazauskui Rusijos prezidento B. Jelcino laišką, kuriame atsakyta į Lietuvos prezidento prieš mėnesį jam iškeltus klausimus dėl ryšių palaikymo ir nevykdymo lapkričio mėn. pasirašytų susitarimų, ypač ekonomikos bei prekybos srityse. Laiške B. Jelcinas sutiko pratęsti derybų procesą. Artimiausiu metu bus kviečiami atsakingi pareigūnai aptarti principinius klausimus, pirmiausia Rusijos karinio bei kitokio tranzito per Lietuvą problemą. Procesas buvo sustojęs dėl kai kurių nesusipratimų; dabar Jelcinas "suinteresuotas, kad tarpusavio problemos intensyviau būtų svarstomos įvairaus lygio delegacijų susitikimuose".

Grįžo užsienio reikalų ministeris

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys grįžo iš kelionės Pietų Amerikoje ir JAV-bėse, užtrukusios nuo balandžio 12 iki 30 d.d. Pasak ELTOS (gegužės 2 d.), Pietų Amerikoje jis pareiškė susidomėjimą įtraukti ten gyvenančius tautiečius į Lietuvai naudingą veiklą, nes "artimiausiu metu Lietuvos ambasadų tinklo Pietų Amerikoje nežadama plėsti".

JAV-bėse P. Gylys pasirašė prekybinių santykių bei intelektualinės nuosavybės teisių apsaugos sutartį, susitiko su JAV aukštais pareigūnais, dalyvavo Lietuvos nuolatinės misijos Jungtinėse Tautose ir generalinio konsulato naujų patalpų atidarymo iškilmėse, buv. JAV prezidento R. Nixon'o laidotuvėse, kalbėjosi su JAV prezidentu B. Clinton'u. Susitikime su JT generaliniu sekretoriumi B. Boutros-Ghali kalbėta apie trijų Baltijos valstybių būklę ir Baltijos taikos palaikymo bataliono steigimą. P. Gylio teigimu, Lietuvai stinga "politinio marketingo", ir "visos valdžios nedarą pakankamai, kad Lietuva būtų patraukli užsienio investicijoms".

Etninių klausimų kontrolė

"Lietuvos aidas" (balandžio 27) rašo, kad seime įkurta etninių klausimų kontrolės grupė, kaip paskelbė spaudos konferencijoje Centro partijos pirmininkas, seimo narys Romualdas Ozolas. Kovo mėn. buvo įkurta vyriausybė institucija — Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentas. Ozolo nuomone, yra būtina sukurti seime struktūrą, kuri kontroliuotų šio skyriaus veiklą. Kontrolės grupėje bū-

tų 3 padaliniai, kurie rūpintųsi Lietuvos etniniais santykiais su Karaliaučiumi, Lenkija ir Gudija. Vėliau dar vienas padalinys būtų skirtas ryšiams su Latvija.

Švedija teikia kreditus

Balandžio 19 d. "Lietuvos rytas" pranešė, kad Švedijos vyriausybė skiria 10 milijonų JAV dolerių kreditus Lietuvos finansų sistemai pertvarkyti ir komercinių bankų kapitalui didinti. Šios sumos Lietuva neturės gražinti. Įsteigtas specialus fondas skirstys šį kreditą ir nustatys gražinimo terminus. Bankams gražinus paskolas, jos bus teikiamos kitoms bankams.

Sumažinta rinkimų komisija

Kaip rašo ELTA (gegužės 3), Vyriausioji rinkimų komisija atleido iš pareigų penkis Kaimo apygardos rinkimų pareigūnus, atstovaujančius Lietuvos Sąjūdžiui, Demokratų partijai bei Politinių kaliniių ir tremtinių sąjungai. Jie buvo įteikę atstatydinimo pareiškimą, protestuodami dėl Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) atstovo Liudviko Sabučio neįregistravimo kandidatu į seimo narius. Jų pareiškimas buvo įvertintas kaip agitacija, kurią draudžia seimo rinkimų įstatymai. Rinkimų komisijų narių skaičius nėra nustatytas įstatymuose. Rinkimai įvyks gegužės 15 d. Vienintelis likęs kandidatas yra neseniai įsteigusios Socialistų partijos pirm. Albinas Visockas.

TS siūlo referendumą

"Lietuvos ryto" pranešimu (balandžio 23 d.), seimo narys K. Skrebys teigia, jog Tėvynės sąjungos frakcijos ir prezidento Algirdo Brazausko susitikime buvo sutarta, kad bus iškoma kompromiso, tariamasi su politiniais kaliniais ir nebus priimami skuboti sprendimai. Nežiūrint to, sakoma, kad "seime įvykių buvo forsuojami". Kalbant apie prezidento įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo norima padidinti prezidento darbo užmokestį, jo nuomone, nereikia nieko lyginti su Estijos ir Latvijos prezidentų atlyginimais, nes Lietuvoje vidutinis darbo užmokestis yra mažesnis, negu tuo kraštuose. Jo žodžiais, "kiekvienas šalies gyventojas kas mėnesį moka 170 litų už tai, kad valdžioje yra LDDP". Taipgi jis pranešė, kad balandžio 21 d. buvo įregistruota iniciatyvinė grupė ir jau pradėti rinkti parašai referendumui organizuoti. Referendumas TS(LK) siūlo priimti konstitucinį įstatymą "Dėl neteisėto privatizavimo nuvertintų indelių ir akcijų bei pažeistos apsaugos". Jo manymu, per du mėnesius tikimasi surinkti daugiau, negu 300.000 rinkėjų parašų. RSJ

Šiame numeryje:

Bendruomenė ir atstovybės

Bendradarbiavimo, atsargumo, atsiribojimo klausimus svarstant

Nauji posūkiai Vilniaus universitete

"Esam daugelio tarptautinių akademinių mainų dalyviai"

Žvilgsniai į Mariją

Tremtinių Motina, išprašiusi ir mūsų tautai ne vieną stebuklą

Lietuvos-Lenkijos sutartis vokiečių akimis

Naują geresnės kaimynystės laikotarpį pradedant

Lietuvos partijos ir jų iškabos

Liberalų nuomone, dešinėje be griežtų principų

Kovotojas trijuose frontuose

A. a. Vytauto Svilo vingiuota gyvenimą prisimenant

Nusikaltėlių ieškotojo įstaiga

Centras esąs išaiškinęs daugiau kaip tūkstantį nusikaltimų

Architektas Edmundas Arbas-Arbačiauskas

Su juo supažindina Lietuvoje išleista knyga-albumas

Du žmonės iš vienos knygos

Partizano Juozo Lukšos-Daumanto laišškai

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (905) 275-4672. FAX (905) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėnė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol., oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Gegužės mėnesiui

Žvilgsniai į Mariją

KUN. K. J. AMBRASAS, SJ

Jėzaus pasakyti žodžiai "Aš atėjau įžiebtį žemėje ugnies" nepaseno. Jie tebegyvi, tebesvarbūs ir šiandien. Toji Kristaus įžiebtoji ugnis plykstelėjo ir tebešviečia visokiomis progomis, įvairiais būdais. Ji buvo žiebiama apaštalu ir pranašų žodžiais, atsiskyrėlių, pasišventėlių, kankinių, išpažinėjų nuostabiomis valios, ryžto, jėgos ir neapsakomos drąsos pavyzdžiais. Šitoji ugnis tarsi negestanti šiaurės pavaistė švietė daugeliui, kurie tūnojo stabmeldystės tamsoje, aistrų painiavoje, dejuoto godumo varžtuose.

Iš pradžių toji tikėjimo ugnis ir visas puses sklido iš paties Jėzaus lūpų. Paskui iš Jo pasekėjų, iš pačios įsteigtosios visuotinės Tikinčiųjų Bendrijos ir iš kiekvieno tikrojo jos nario, kurio gyvenimas liudijo Kristų. Ta didžiąją tikėjimo ugnį, Kristui įžengus į dangų, skeidžia antgamtinio būdu ir Marija.

Vos tik praėjus II Pasauliniam karui, Apaštalu Sostas lietuvių dvasiniams reikalams tvarkyti paskyrė delegatą kan. F. Kapočių, kuris pirmąjį savo raštą į tikinčiuosius išleido tokiu pavadinimu: "Tremtinių Motina, melskis už mus". Kaip Lietuvai tiko tas vardas, kurio neturim nei litanijose pažymėto, nei plačiau maldose minimo. Juk užkaltauose vagonuose ir Sibiro platybės anuo met riedėjo dešimtys tūkstančių motinų, vaikų, senelių, jaunimo. Tremtinių Motina!

Dar niekas pasaulyje šitaip Marijos nėra pavadinęs. Tikta lietuvių, pirmieji ryžęsi su laukt pagalbą iš Motinos, galinčios sumažinti kančias, galinčios išvesti iš bet kokios – dvasinės, ekonominės, politinės – vergijos. Ji kartu – mūsų visų Motina, nes argi mes visi nesam tremtiniai? Juk mūsų tikra žemiškoji tėvynė tenai, kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka... kur močiutė užlingavo raudomis mane, į krūtinę skausmą savo liejo nežinia... Dangiškoji Motina Marija pati, kantriai praleidusi tiek metų svetimam krašte, puikiai pažįsta tremtinio dalia. Todėl ir šiandien, kai lietuviai negali nei ramiai ir sutartinai duonos kiek reikla užsiauginti, kai švėtimos ir nedoros savosios rankos kailioja pagalius į tautos vežimo ratus, iš visos širdies prašykim: Tremtinių Motina, melskis už mus, kurie dar esam įstrigę pusiauakelėje – nepasiekę nei žemiškosios, nei Amžinosios Tėvynės. Mes, išblaškyti po penkis žemynus, Nemuno krašto vaikai, dar neužmiršę nei prie Arkties išplautų savųjų brolių ir seserų kaukę, žuvusių ir sušalusį taigos ir tundrose, dar nūnai tebeklaidžiojančių savanosė ir didmiesčių skersgatviuose, visų vienišųjų vardu prašom: nuskriaustųjų, vienišųjų ir apleistųjų Motina, neužmiršk savo vaikų, kurie šaukiasi Tavo pagalbos...

Tačiau ar vien tik to šiandien reikia? Tarsi pragaro jėgainės neigiamos srovės per tiek metų įelektrinti, skaldyti ir bauginati, kiršinti ir persekioti, daugelis praradom ištikimybės jausmą šeimai, dorai, vyresniesiems, gimtajai žemei, kalbai ir tradicijoms. Tada, uolioji ir ištikimoji Motina, melskis, melskis už mus,

ŠVĖKŠNA, kur keleivį pasitinka Marijos statula ir koplytstulpiai

Nuotr. R. Urbono 1989 m.

Lietuvos-Lenkijos sutartis vokiečių akimis

KAZYS BARONAS, Vokietija

Į pasirašytą Lietuvos-Lenkijos sutartį platų dėmesį atkreipė Vokietijos spauda. Pasirodė daug straipsnių, nagrinėjančių tų valstybių praeitį ir ateitį.

Šia proga norėčiau pažymėti, kad pvz. Miuncheno liberalinio dienraščio "Sueddeutsche Zeitung" bendradarbis Heiko Flotlau savo straipsnyje "Warschau erkennt Wilna als Vilnius" — "Varšuva pripažįsta Vilną Vilnium" daro daug istorinių klaidų. Prie jų priklauso 1916 m. vokiečių valdžios atliktas surašymas Vilniuje. Pagal jį, ten buvo 50% lenkų, 43% žydų ir tik 2,5% lietuvių. Ši statistika paimta iš lenkų valdžios 1931 m. atlikto surašymo. Pirmosios vokiečių okupacijos metu mūsų sostinėje gyveno apie 7.000 lietuvių iš 150.000 gyventojų. Be to, surašinėtojai buvo lenkai, kiekvieną kataliką priskirdami prie lenkų tautybės. 1860 m. surašymas rodė, kad Vilniaus apskrityje gyveno 83.000 lietuvių ir tik 47.000 lenkų. Ar taip greitai galėjo kristi lietuvių skaičius pačiame Vilniuje, sunku įtikėti (Bronislaw Makovski, "Litwini w Polsce 1920-1939 m." psl. 18-28).

Vokietis autorius skaitytojus perkelia į Želgiovskio Vilniaus okupaciją, lietuvių reikalavimą pasmerkti šį žygį. Platus straipsnis baigiamas Karaliaučiaus apygardos ateities klausimu. Nacionalistiniai Lietuvos sluoksniai esą reikalauja Rytprūsijų sostinės įjungimo į Lietuvos valstybę, leidžia net žemėlapius, kuriuose Karaliaučius priskirtas prie Didžiosios Lietuvos. Autorius rašo, kad Lietuva, kreipdama savo veidą į Vaka-

rus, kaip ir Estija, privalo atsisakyti nuo teritorinių reikalavimų, nes be Rytų kaimynės Vidurio Europoje neįmanoma įvesti tvarkos.

Panašiai rašo ir Rytprūsijų "Das Ostpreussenblatt" savaitraštis. Pasiremdamas lenkų "Polityka" laikraščiu ir Adomo Kšeminskio straipsniu, vokietis tvirtina, kad Varšuva mini pasikeitimus kultūriniam gyvenime, miestų susigiminiavimą (Vilnius-Varšuva?) ir t.t. Tačiau į istorinę Lietuvos-Lenkijos sąjungą niekas Lenkijoje esą jau netiki.

Sustabdžius vokiečių kalba leistą "Elta-Pressedienst", Vokietijos intelektualus apie gyvenimą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje plačiai informuoja leidinys "Acta Baltica", leidžiamas "Institutum Balticum" Koenigsteine. Jame randama informacija iš tikybinio, politinio, ūkinio gyvenimo. Autoriai yra baltiečiai ir vokiečiai (daugiausia Latvijos ir Estijos).

Labai teisingai Rytprūsijų savaitraštis "Das Ostpreussenblatt" balandžio 2 d. rašė, kad vokiečiams "Acta Baltica" spausdinami straipsniai yra visuomet aktualūs, nes juose paliečiami lietuvių-vokiečių santykiai praeitės ir ateities gyvenime.

Savaitraščio bendradarbis Hartmut F. Syskowski XXIX ir XXX t. gvildena paskirus straipsnius, ypač Juozo Paleckio (A. Brazausko patarėčiai, K.B.) du straipsnius tautinių mažumų klausimu Lietu-

voje, jų nuotakas, problemas. Vokietis rašo, kad lietuviai sudaro 79,6% visų gyventojų, rusai 9,4% ir lenkai 7%. J. Paleckis sumini 109 tautybes, kurių gyvenimas yra apsaugotas valstybinėmis teisėmis. Veikia 123 lenkiškos ir 188 rusiškos mokyklos. Visiškai mažos tautybės laukia paramos gal lietuviškose mokyklose, įvedant bent keletą valandinių pamokų, paremiant sekmadienio mokyklas.

Skundžiasi H. Syskowski, kad J. Paleckis neišskėlė vokiečių klausimo (jų Lietuvoje 2.000, K.B.), nors Lietuvoje esą gyvena per 8.000 "memelenderių". Esą jis didelį dėmesį atkreipė į lenkų ir rusų tautybes. J. Paleckio nuomone, nuo tų dviejų mažumų priklauso jaunos valstybės ateitis bei jų užsigažavimas visuomeniniame Lietuvos gyvenime. Manding, galbūt priėmimas įstatymo, kad lietuvių kalba yra valstybinė kalba, atbaidė daugelį rusų ir lenkų nuisijungimo į atkuriamąjį darbą, nors trečdalis rusų gyventojų jau nebloginai kalba lietuviškai.

Komunizmo metu kiršinimas ir neapykanta vienos tautybės prieš kitą buvo stiprus Maskvos ginklas Lietuvoje.

Jonas Kilius savo rašinyje "Nacionalizmas Lietuvoje" sako, kad Lietuvos nepriklausomybės siekimas nebuvo nukreiptas prieš kurią nors tautybę, bet tik prieš komunistinę sistemą. Žiūrint iš ideologinės pusės galima būtų pasakyti: komunizmas ne — nacionalizmas taip!

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Mat pertvarkytas GST mokeskis patektų į bendrą atskaitymo fondą. Tad iš tikrųjų, atrodė, grįžtama prie konservatorių vyriausybės nesupestos įgyvendinti GST mokesčio dalies. Žurnalistas Carol Goar pranešimu, ekonomistai siūlo įvesti GST mokesťį ir maisto gaminams, pagal gydytojo receptą parduodamiems vaistams bei kitiems sveikatos reikmenims. Tada Kanados vyriausybė savo dalį bendroje GST mokesčio sistemoje galėtų sumažinti iki 4-5%.

Tokiam GST mokesčio prapildimui nepritaria Kvebeko bloko separatistai, maisto gamintojai, sveikatos draudimo atstovai, nepasiturintieji kanadiečių reikalus ginančios grupės. Tokių svarbių gyvenimo reikmenų apmokestinimą atmeta ir pats Kanados parlamento finansinio komiteto pirm. J. Petersonas. Mat maisto gaminių ir vaistų apmokestinimas atneštų neišvengiamą kanadiečių protestą. Daug kam atrodytų, kad vyriausybės žmonės yra kietasirdžiai ir gobsūs, nesirūpinantys visų gerove.

Atsisakyti GST mokesčio neleidžia didžiosioms bendrovėms daug dolerių kainavęs kompiuterinės sistemos pritaikymas. Tad kalbama tik apie GST mokesčio kai kuriuos pakeitimus ir galbūt kitokią GST mokesčio pavadinimą. Tikimasi, kad Kanados parlamento GST mokesčio pakeitimus patvirtins iki 1996 m. sausio 1 d. Sunkiausias uždavinys betgi būtų federacinio GST mokesčio sujungimas su provinciniu prekybos mokesčiu, kuris nėra vienodas visose provincijose. Jam reiktų visų provincijų parlamentų pritarimo.

V. Kst.

Šios nuotraukos buvo paskelbtos vokiečių spaudoje. Kairėje – Lietuvos prezidentas ALGIRDAS BRAZAUSKAS, dešinėje – Lenkijos prezidentas LECH VALENSA (WALĘSA), pasirašę abiejų valstybių sutartį Vilniuje

Nauji posūkiai Vilniaus...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jas ateina taip pat atkurtosios Vilniaus kunigų seminarijos auklėtiniai. Dvasingumui ugdyti reikšmės turi Sv. Jono šventovės grąžinimas akademiniam gyvenimui, susitikimas joje su Šventuoju Tėvu Jonu-Pauliumi II. Tai vienkartiniai, praeinantys dalykai. Įsivaizduojame, kad ilgainiui universitete turėtų būti atkurtas ir Teologijos fakultetas, kitas iš dviejų senojo universiteto fakultetas. Į visa tai žiūrime ne kaip į proginį akcentą, bet universiteto dvasingumo atkūrimo strategiją.

— Tokios strategijos dalis turbūt yra ir universitete vykstančios diskusijos?

— Taip. Pradėtos universitete reguliarios diskusijos svarbiausiais Lietuvos raidos klausimais, dalyvaujant visų politinių partijų atstovams, žiniams intelektualams. Universitetas – ne tik studijų, mokslo, bet ir turintis didžiulę įtaką kultūros židiny. Ir apie mokslo reikalus, ir apie kultūros politiką čia nebespėjame pasikalbėti. Tai gal kito pokalbio tema...

— Ačiū už kito pokalbio pažadą... Ties dalykai – kultūra, mokslas, studijos. (Jūsų žodžiais variantas "liberalus vėjo pūstulėjimas" – reformų užmojai) – labai priklauso nuo... bibliotekos. Be jos nepastelėsime...

— Biblioteka – pats didžiausias mūsų rūpestis. Norėčiau bent savo kadencijos pabaigoje padėti pirmą plytą toje statyboje... Taip, Saulėtekys, studentų miestelyje. Tai būtų senosios bibliotekos fondų (beveik pusė jų laikoma visiškai netinkamose sąlygose – rūsiuose, pusrūsiuose) išgelbėjimas. Senieji fondai yra ne vien universiteto reikalas – tai mūsų valstybinis turtas. Kita vertus, svarbu priėti netik prie jų, bet ir prie naujausios literatūros, kuri profesoriams, studentams reikalinga, kaip kasdieninė duona. Biblioteka kompiuterizuojama (įrangė esame gavę iš Norvegijos).

Naujam bibliotekos projektui įgyvendinti reiktų 8-9 mil. dolerių; įgyvendinimas turėtų reikšmės ne tik universitetui, bet ir visai Lietuvos akademinei bendruomenei. Statybos darbai numatyti pradėti kitais metais, o mes jiems neturime nė vieno cento. Švedijos karalius su karaliene, lankydamiesi Vilniaus universitete, bibliotekos projektui padovanojo 0,5 mil švedų kronų. Kreipėmės į tautiečius, į akademinius sluoksnius visame pasaulyje, į visokius fondus, suprasdami, kad ne tik universitetui, bet ir valstybei šiuo metu tokia suma yra labai didelė...

— Ir pabaigoje apie sukakties renginius rudenį – patraukliausius, įsimintiniausius...

— Tai bus didelė, graži šventė. Bus konferencijos, skirtos universiteto istorijai (beje, šia proga išskelsime naujausią universiteto istoriją, nuo įsteigimo iki mūsų dienų; manau ji sulauks didelio dėmesio, apie daug ką bus pasakyta naujai ir pirmąkart...). Bus suteikti garbės daktarų vardai – M. Gimbutienei (po mirties), V. Šmolstygui, V. Toporovui, Č. Milošui, P. Rabikauskui, T. Remeikiui. Studentų organizuotas karnavalas eis miesto gatvėmis. Pakviesta daug svečių iš plataus pasaulio. Ta pačia proga paminėsime universiteto įsteigėjo karaliaus Stepono Batoro 460 metines; jomis labai susidomėję vengrai.

Vilniaus universitetas, pirmas iš Baltijos universitetų, buvo pakviestas pasirašyti žymiųjų Europos universitetų Didžiąją chartiją. Jo autoritetą liudija ne tik gausybė lankiusių monarchų, valstybių vadovų, Nobelio premijos laureatų, bet ir išrinkimas visų 64 Rytų ir Vakarų Baltijos universitetų rektorių konferencijos šeiminku.

Taigi 415 metų sukaktis bus puiki proga dar labiau sustiprinti mūsų ryšius su visa Europos ir pasaulio akademine bendrija...

Dėkoju už pokalbį.

G. Gustaitė

A+A MARIJONAI MATULAITIENEI

Lietuvoje mirus,

sūnui ANTANUI MATULAIČIUI ir jo žmonai BIRUTEI bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Alvina ir Vladas Ramanauskai
Regina Bražukienė
Stefanija Vyskupaitienė
Dana ir Ted Chornomaz

PADĖKA

Mūsų tėtei

A+A JURGIUI DANISEVIČIUI

mirus, jo šeima nuoširdžiai dėkoja visiems artimiesiems, draugams ir giminėms, kurie išreiškė mums meilę ir paramą, atsiuntė gėles bei atvirutes ir užrašė Mišias.

Ačiū kunigams už Rožinio maldas ir atnašautas Mišias; bei karsto nešėjams. Visada prisiminsime jūsų visų parodytą rūpestingumą ir paslaugas.

Regina Paul, Betty Czarnieky, Zigmund Danise

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Gervėčių klubo Rimdžiūnų kaime prie statomo kultūros centro stovi: (iš kairės) A. AUGULIS, laikinasis Lietuvos igaliotinis Gudijai, A. VAIČIUNAS, KLB krašto valdybos pirmininkas, ir dr. ST. TREPSYS "Vilnijos" valdybos narys

Kultūros centras gudams?

Plėšikavimas pagal įstatymus

1994 m. balandžio 15 d. Gardino apskrities Astravo rajono liaudies deputatų tarybos vykdomasis komitetas padarė tokį nutarimą dėl kultūros centro Rimdžiūnų kaime statybos pristabdymo:

"Remiantis Astravo rajono ir lietuvių klubo 'Gervėčiai' bendrais interesais ir norint pagerinti Gervėčių apylinkės socialiniai-buitines gyvenimo sąlygas, 1990 m. rugsėjo 18 d. buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos kooperaciniai-valstybinio susivienijimo pirmininko bei Astravo rajono vykdomojo komiteto protokolas ir buvo pradėta Rimdžiūnų kaime kultūros ir švietimo centro komplekso statyba.

Tačiau šio protokolo, kuriame buvo numatytas gūdų ir lietuvių abipusiškas dalyvavimas, nebuvo laikomasi. Faktiškai šio centro statybą saivališka įvykdė lietuviška organizacija 'Gervėčių klubas', negavusi teisės Gudijos Respublikos teritorijoje investuoti ir projektuoti".

Remdamasis įvairiais Gudijos TSR įstatymais, Astravo rajono vykdomasis komitetas nutarė nuo 1994 m. balandžio 25 d. sustabdyti "sauvališką" Gervėčių klubo pastato statybą. Pagal šį nutarimą reikės kartu su gūdais nuspręsti, kas yra teisėškas statybos vykdytojas, nustatyti, kas būtų centro valdytoju ir pan. Tuo

tarpu Astravo vykdomasis komitetas nutarė paversti savo vidaus reikalų skyriui, Gervėčių apylinkės tarybai ir kolchozo "Rassvet" vadovybei prižiūrėti, kad būtų užtikrinta atitinkanti visokiems įstatymams centro statyba.

Neoficialia kalba kalbant, lietuvių lėšomis baigiamas statyti lietuvių kultūros centras bus perleistas kolchozui. Nutarimas parašytas Gudijos valstybine kalba t.y. rusų, nors blanko antraštė ir antspaudas yra gudiški.

Įdomu, kaip į šį grobimą reaguos LDDP Lietuvos valdžia, kuri jau susepėjo gudams perleisti Adutiškio geležinkelio stotį ir Druskininkų sanatoriją?

Jungiasi Lietuvos bajorija

Adomą visi mes laikom tėvu savo, Mužikai gi - iš Chamo pradžią gavo, Mes šlėkta iš Semo, žydai iš Jafeto, Todėl kaip vyresni juos valdom nuo to meto.

Taip rašo Adomas Mickevičius "Pono Tado" dviliktose knygoje. Kaži ar ir dabartinė Lietuvos bajorija panašią idėjų neturi? Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" 1994 m. balandžio 22-24 d.d. laidoje rašo, kad Lietuvoje iniciatyvinė grupė steigia Karališkąją Lietuvos bajorų sąjungą: "Iniciatorių grupės pirmininkas Jonas Stankus 'Lietuvos rytui' pasakė, kad pagrindinis tikslas būsimos sąjungos bus senų kilmų, kurių šaknys siekia Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę, ieškojimas ir jungimas".

Visgi savo poemos žodžių Adomas Mickevičius rimtai nelaikė - jis juos įdėjo į meno išsilavinimo ir peštuko, smulkaus šlėktos Gervazo lūpas.

Statistika kalendoriuje

1994 m. balandžio 17 d. Lenkijos savaitraščio "Lad" skiltyje A. Hlebowicz skelbia kai ku-

riuos duomenis iš 1994 m. Lietuvos katalikų kalendoriaus žinyno, pabrėždamas tuos, kurie liečia Lietuvos lenkus.

Lietuvoje šuo metu yra trys kunigų seminarijos, kuriose mokosi 277 klierikai. Kauno ir naujai atidarytoje Vilniaus seminarijoje yra po aštuonis lenkus auklėtinius. 682 Lietuvos šventovės aptarnauja 731 kunigas. 32 kunigai yra lenkai, iš kurių 12 yra atvykę iš Lenkijos. Vilniuje yra penkios anksčiau slapta veikusios moterų vienuolijos, kurių viršininkės yra lenkės. Nekrolo-guose yra paminėti trys lenkai dvasiški. J.B.

PASTABOS IR NUOMONĖS

Ivažiuoji Palangon - mokėk 20 litų

Gyvendami Vakarų pasaulyje, esame pratę keliauti, praleisti atostogas pajūryje prie vandenyno. Kituose miestuose lankome parodas, muziejus ar istorines vietas. Tiek Kanadoje tarp provincijų, tiek JAV tarp valstijų, važiuojant automobiliu, autobusų ar bet kuria kita susisiekimo priemone, beveik nepastebime pervažiavimo per "sieną". Tačiau, sekant kelio ženklus, galima pastebėti iškabą, kurioje gubernatorių sveikina atvykstančius ir linki malonios viešnagės. Kitaip sakant, keliaujant iš miesto į miestą, iš vasarvietės į vasarvietę, niekur nereikalaujama mokesčio, bet, lankydami kiną, teatrą ar muziejų, perkame įėjimo bilietą.

Lietuvoje atsirado nauja mokesčių sistema, pagal kurią pajūrio ar istorinių paminklų miestų savivaldybės renka pinigų iš turistų ir net iš savo piliečių, apmokestinamos judėjimo laisvė...

Ivažiavimui į Palangą reikalingas leidimas su 20 litų mokesčiu. Tai beveik vieno mėnesio pensija. Nuo mokesčio atleidiama tik pilnateisiai Palangos gyventojai ir juos lankantys "artimi giminės". Ar ne graudu, kad už "privilegiją" pasigėrėti Baltijos bangų ošimu ar vasaros metu joje pasimaudyti, už priartinimą prie tos nuostabios gamtos dovanos reikia mokėti? Nostalgikai prisimenu vaikystėje su tėveliais praleistas vasaras Palangoje, žavius saulėlydžius, plaukiojimą laivais Kuršių marse, triukšmingą bendrą paplūdimį, kurio smėlis buvo panašus į sausų miltus, "Kurhauzo" šaunų orkestrą ir... labai skanius ledus. Niekam nematant (kad negačiau barti), Birutės kalno koplyčios plytelėje su peiliuku įbrėžiau savo vardą...

Tačiau dar giliau tapau sukręsta patyrusi, kad nuo š.m. balandžio vidurio ivažiavimas į Trakų miestą taip pat bus apmokestinamas. Šiokiadieniai vairuotojai turės mokėti 8 litus, o švenčių ir poilsio dienomis - 16 litų. Autobusų vairuotojai mokės 16-24 litus. Tie mokesčiai ne tik taps nereikalinga našta piliečiams, bet ir turistuose sukels pasipiktinimo jausmus, skriaus Trakų restoranų bei atminų krautuvų savininkus. Kai savo viešnagių Lietuvoje metu lankiausi Trakuose, su dideliu pasigėrėjimu stebėjau gražiai restauruotą Lietuvos didingos praeities istorijos brangiausią

Lietuvos partijos ir jų iškabos

VILIUS BRAŽENAS

Ne visiems čia, išeivijoje, lengva susigaudyti, kas slypi už politinių Lietuvos partijų bei ideologinių grupuočių pavadinimų. Dažnai amerikiečio ar kanadiečio lietuvių ausiai keistai skamba kai kurių šių grupuočių atstovų pareiškimai, kai bandomė sutapatinti juos su partijų bei ideologijų iškabomis mūsų supratimu. Skaitome apie tenai veikiančius kairiuosius, dešiniuosius, konservatorius, verslininkus, opoziciją. Nors ir sakoma "kaip pavadinsi, nepagadinsi", mums dera žinoti ar tie politiniai pirštai atitinka vakarietišką pirštinę, kurią mes dėvime! Tad pabandykime anuos pavadinimus palyginti su vakarietiškais, kaip jie suprantami JAV-se. Apie JAV politiką gerokai nusimano Kanados, Australijos, Europos bei P. Amerikos lietuviai.

Berods visiems aišku, jog Amerikos "liberalai" yra įvairaus laipsnio kairieji, stūmė ir stumia Ameriką į socializmą bei bandė apsaugoti Sovietų Sąjungą nuo JAV dešiniųjų ir sovietų aukų puolimų. Kas gi yra tie Lietuvos liberalai, pasisavinę tokį pavadinimą? Juk jau veik pora dešimtmečių Amerikoje to pavadinimo kratomasi kaip purvo nuo batų. Bandydamas geriau tą klausimą suprasti, pasinaudojau idėjomis savaitraščio "Naujasis dienovidis", kuri

leidžia Lietuvos kultūros paveldo mokslinis centras - Lietuvių katalikų mokslo akademija (Pilies 23a, 2000 Vilnius). Suradau net septynis puslapių ilgumo ir ilgesnius straipsnius tuo klausimu, rašytus Vytautės Žilinskaitės, Algio Kasperiavičiaus, Algirdo Degučio, doc. Alfonso Vaišvilos ir Egidijaus Borkio. Kai kuriuose "kertama iš peties", kai kuriuose irgi įdomiai bei sumaniai, bet ramiai diskutuojami opūs politiniai klausimai. Neišvengiamai nuo liberalizmo nukrypstanta į konservatizmą, verslus, korupciją ir į kairę bei dešinę.

Pirmiausia sužinai, kad tenyškia "liberalai" yra susipakę su verslininkais, kurie turi pergyventi kai kurių savo kolegų, buvusių kompartijos bei KGB šulais, reputaciją. Jų puolėjai, tiesa, pripažįsta, jog tokios "reputacijos" asmenų esama ir kitose grupėse, ne vien tik tarp kairiųjų. Liberalus kritikuojantieji sako, jog jie yra "grupelė žmonių, išsiskirianti savo rėksmingumu". Esą liberalai ragina lietuvius atsikratyti valstybės vergo moralės ir net vogti valdišką turtą, kadangi tą turtą valstybė yra sugrubiš ir privačių asmenų. "... Tik jasmenintas turtas gali sukurkti kitą turtą", vogimą pateisina vienas vadinamų liberalų. Suprantama, jog tai neturi nieko bendro su amerikietiška liberalais, kurie siekia priešingo vogoimo: vis didinti valdžios biurokratiją ir kelti pajamų mokesčius.

Kai paskaitai, jog kurie karštesni tenyškia liberalai visiškai atmeta bet kokios valdžios reikalingumą, net "visiškai atmeta policijos būtinumą", suprantai, jog tikrumoje turima reikalo su amerikietiš-

kais kraštutiniais libertarais. Tai prabėgom pastebi ir vienas liberalų kritikų. Tad netikslu anuos libertarus vadinti liberalais. Netikslu "kraštutinius liberalais" vadinti kraštutinius libertarus, kuriems tikrumoje tinka anarchistų pavadinimas. Tokie yra pavojingi dėl to, kad anarchija neišvengiamai veda į tironišką diktatūrą.

Nekraštutiniai nuosakieji libertarai, kokių matyt, ir tenai esama, tikrumoje yra, amerikietišku matu matuojant, kraštutiniai konservatoriai, siekia atsikratyti bet kokių socializmo lipinių ir iki aukšto laipsnio sumažinti vyriausybės dydį bei galią, padidinti individualio piliečio laisvę, teises ir galią valdyti.

Keista, bet atrodo net ir Lietuvos dešiniams nepatinka libertarų išpuoliai prieš "socialdemokratinę ekonominę politiką", kai prieš "demokratiškai legalizuotą prievartos, nusavinimo ir grobio dalijimo politiką". Kaip matome, tenai rašantieji "žodžio neieško kišenėje".

Skaitydamas diskusijų straipsnius, sužinai ką anie "liberalai" (libertarai) galvoja apie Lietuvos dešiniuosius, kurie ir ne vienam mūsų čia dažnai būna geroka mįslė. Atrodo, vienas tokių mįslių išspręsti bandančių yra gan šaltai tuos klausimus svarstęs Jonas Pabedinskas. Savo abejones jis išdėsto "Draugo" priede (1994 m. kovo 19 d.) straipsnyje "Eini su dešine - vilies ir bijai". "N. dienovidyje" tenyškis "liberalas" štai kaip apibūdina Lietuvos dešiniuosius:

"Dešinieji vis dar gėdijasi idėjų, kurios suteiktų jiems atramos tašką ir intelektualinę jėgą, atremiant socializmo ir kolektyvizmo puolimą. Vargiai ir netvirtai - be aiškių idė-

jų, be griežtų principų, be apibrėžtos pozicijos - jie velkasi kolektyvistams iš paskos. Jie puola pavienius asmenis dabartinėje valdžioje, bet ne principus, kuriais tie vadovaujasi".

Iš čia žiūrint nežinia, kiek šioje analizėje esama tiesos. Vis dėlto, kaip po prezidentinių rinkimų esu rašęs, jog viena iš ambasadoriaus Stasio Lozoraitis pralaimėjimo priežasčių buvo neaiškus ir netvirtas priešingybės iškėlimas prieš LDDP kandidato programą. Gal taip išėjo todėl, kad S. Lozoraitis tenai rėmėsi mūsų išeivijos "liberalinio" sparno talka, kuri neturėjo ir negalėjo turėti aiškių konservatizmo pradų ar tvirtos antikomunistinės pozicijos, kadangi išeivijoje jie plūdūrėjo anti-anti-komunizmo ūkanose.

Kadangi, kaip iš polemikos atrodo, vadinamieji Lietuvos liberalai yra suplakti ar prisipakę prie Verslininkų sąjungos, toje polemikoje pylos gauna ir Lietuvos verslininkai. Nenuostabu, žinoma, kad ten kreivai žiūrima į verslą. Jis vadinamas "agresija prieš artimą", o ne vien tik "paslauga". Ko gero tą pažiūrą sutirština iš kompartijos ir KGB staiga iškilę "komersantai". Tačiau būtų geriau, jeigu, žiūrint į prekybą ar verslus, būtų atsižojami pelai nuo grūdų, nes be verslo žmonių, kaip jų pasipelnymas nepatiktų, nei kūrėjai, nei gamintojai, nei darbininkai su savo darbo vaisiais nepasiektų kliento.

Vien tuos kelis minėtus Lietuvos spaudos straipsnius atidžiau paskaicius iškyla sunkumai išeivijai suprasti politinį Lietuvos viralą. Atrodo, pirmiausia reikia turėti Lietuvos politinės terminologijos žodyną, kad būtų galimi paveikūs politiniai svarstymai tarp išeivių ir tautiečių Lietuvoje.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas
nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE
V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A,
Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland,
Ont. L3P 5C2
tel. (905) 732-2117

Anna Kusy,
40 Facer St., St. Catharines,
Ont. L2M 5H5
tel. (905) 937-1385.

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines,
Ont. L2N 1C2
tel. (905) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton,
Ont. L8L 7W2
tel. (905) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St.,
Hamilton, Ont. L2M 4T9
tel. (905) 646-9909

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

paminklą. Paididžiavimą kelia mūsų kunigaikščių sumanumas Galvės ežero saloje pastatyti neįveikiamą, sunkiai prieinamą tvirtovę ir pagarsėti iki tol nežinomos centrinės šildymo sistemos įvedimu. Tiesa, įėjimas į pačią pilį, kaip ir kiekvienam muziejui, yra ir turi būti apmokamas, kad būtų padengtos jos restauravimo, užlaikymo ir priežiūros išlaidos, bet niekur nereikalaujama mokėti už atvykimą į miestą.

Koks bus sekantis mokeskis? Gal bus įvesti tarp miestiniais ivažiavimo mokesčiai, keliaujant iš Kauno į Vilnių, iš Šiaulių į Klaipėdą ar Kretingą? "Pasieniuose" reikės papildomų "valdžios atstovų" tikrinti keliautojų dokumentus, rinkti mokesčius, o biurokratija dar daugiau įsigalės, išduodama "gyventojų pažymėjimus". Tuo būdu nedidelėje Lietuvos teritorijoje judėjimo laisvė bus taip suvaržyta, kad eilinis, nepiniginas pilietis nebegalės priimti kvietimų į vestuves, vykti į laidotuves, lankyti draugus ar pažįstamus.

Lietuva sunkiai ekonomiškai atsigauja, bet tokie neprotingi mokesčiai neprisidės prie ekonominės gerovės pakėlimo, tik skriaus vietinius gyventojus ir piktins turistus. Atvykę turistai yra pasiruošę išleisti pinigų viešbučiuose, restoranuose ar atminų parduotuvėse, bet jų negalima piktinti tokiomis mokesčių nesąmonėmis...

Nuostabios Neringos kopos, pasakiškai gražios Baltijos pakrantės ir senovinė Trakų pilis yra bene pačios patraukliausios turizmo vietovės, o ir paties tėvynainiams, pasigėrėjimas savo jūros bangomis ar plaukiojimas valtimi Galvės ežere neprivalo tapti nauja finansine našta. Pasiryžusi vasaros metu vėl aplankyti Lietuvą, sąmoningai vengsiu lankytis tose vietovėse ne tam, kad sutaupyčiau kelis dolerius, bet iš principo protestuodama prieš tokius mokesčius...

Aurelija M. Balašaitienė

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška ir išsami
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

AWNINGS & ROOFING
Šarnyriniai išskleidžiamieji stogeliai -
Pastogėlės-krepšeliai *Stogų dengimai
625A The Queensway, Toronto, Ont. M8Y 1K4
Tel.: 416-252-4081 FAX: 416-252-2972

Pirmieji skrydžiai į Lietuvą

ISVYKSTANT SKRYDŽIAI	GRĮŽTANT SKRYDŽIAI
TORONTAS-HELSINKIS IŠSKRENDA PENKTADIENI 5.10 V.P.P. NUSILEIDŽIA SEŠTADIENI 7.55 V.R. HELSINKIS-VILNIUS SEŠTADIENI 8.35 V.R. NUSILEIDŽIA SEŠTADIENI 10.50 V.R.	VILNIUS-HELSINKIS IŠSKRENDA TREČIADIENI 12.00 V.D. NUSILEIDŽIA TREČIADIENI 1.20 V.P.P. HELSINKIS-TORONTAS IŠSKRENDA TREČIADIENI 5.05 V.P.P. NUSILEIDŽIA TREČIADIENI 6.35 V.V.

DABAR GALITE SKRISTI FINNAIR LĖKTUVI PER HELSINKI GERIAUSIAI, PATOGIAUSIAI IR GREICIAUSIAI PASIEKTI VILNIŲ NUO GEGUŽES 20 D. IKI RUGSĖJO 30 D.

- Pirmieji skrydžiai iš Toronto į Vilnių per Helsinkį
- Naujais MD-11 lėktuvais • Aukščiausios kokybės turistinė klasė
- Nauja komercinė klasė • Leidžiama po 2 lagaminus

FINNAIR

geriausias pasirinkimas

Taupykite skrisdami į Lietuvą

\$1050

Po visą pasaulį pagarsėjęs aptarnavimas keliaujant į Vilnių ir Kauną* per Helsinkį (su mūsų bendrininke Airlithuania). Pirmi patirkite Finnair kokybę prieinama kaina tarp gegužės 20 d. ir rugsėjo 30 d. Nauja komercinė klasė iš Toronto į Helsinkį su \$600 priemoka.

Skambinkite savo kelionių biurui arba

1-800-461-8651

Toronto (416) 222-0740

FINNCHARTER LTD.

geriausias pasirinkimas

Sąlygos: Trumpiausia kelionė 7 dienų, ilgiausia 4 mėnesių. Bilietai perkami iš anksto 45 dienas prieš išvykstant. Neįskaitytas išvykimo mokesčio. Uždant reikia pinigų susimokėti. Atsakai pinigai negrąžinami. Keičiant skrydimo reikalingas primokėti \$200.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

BE CIGAREČIŲ DŪMŲ

Populiaria kauniečių pasi-
vaikščiavimo ir poilsio vieta
yra tapusi Laisvės alėja, apsa-
gota nuo transporto priemonių
triukšmo ir dulkių. Kauno mies-
to savivaldybė dabar ryžosi iš
jos pašalinti ir cigarečių dū-
mus. Kad rūkymas yra uždraus-
tas Laisvės alėjoje, rūkoriai
primenami ženklais su perbraukta
cigarete. Rūkantiuosius dabar
jau gauda Laisvės alėjoje bu-
dintys policininkai. Bauda nėra
didelė — tik penki litai. Ir
vis dėlto ją per 1994 m. pirmuo-
sius du mėnesius sumokėjo 110
kauniečių. Dabar rūkantiųjų
Laisvės alėjoje jau nematyti,
bet jų gali vėl atsirasti, kai
Laisvės alėja, atsilus orui, bus
išnešti kavininių staliukai.

GĖRIMAI ŠVENTĖS DALYVIAM

Pasaulio lietuvių dainų šven-
tės dalyvius liepos 6-10 d.d. alu-
mi ir nealkoholiniams gėrimais
aprupins akcinė "Utenos gėri-
mų" bendrovė. Spaudos konfe-
rencijoje buvo pranešta, kad
Pasaulio lietuvių dainų šventės
reikalus tvarkantis Juozas Mi-
kutavičius ir "Utenos gėrimų"
direktorius Eugenijus Šaltis
pasirašė specialią sutartį. Ji
uteniškiams suteikia išimtinę
teisę šventės dalyviui ir sve-
čius aprūpinti alumi bei nealko-
holiniams gėrimais. "Utenos gė-
rimų" akcinė bendrovė yra di-
džiausia gėrimų gamybos imo-
nė Lietuvoje ir žymiųjų JAV,
Vokietijos, Švedijos bei kitų
užsienio gėrimų gamyklų atsto-
vas. Pasaulio lietuvių dainų šven-
tėje bus siūloma apie 40 pava-
dinimų alaus, nealkoholinių gė-
rimų, mineralinio vandens, vai-
sių ir uogų sulčių.

LIETUVOS BAJORŲ DRAUGIJA

Saulius Bukauskas "Lietuvos
ryto" skaitytojus praneša jau
1993 m. pabaigoje kilusią idė-
ją atkurti tarpukario metais
veikusią Lietuvos bajorų drau-
giją. Ji tada jungė kilmingų gi-
minčių palikuonis. Dabar tą atku-
riamą draugiją norima pavadinti
Lietuvos karališkoji bajorų
sąjunga. Inicijatyvė grupę
jau sudaryta Vilniuje, jos
pirmininku išrinkus medicinos
mokslų dr. Joną Stankų, sek-
retoriūmi — teisininką Joną
Čerškų. Jie du yra Vilniaus
miesto tarybos atstovai. In-
icijatyvinei grupei Kaune vado-
vauja Robertas Čerškus, kitas
bajoriškos Čerškų giminės na-
rųs. Lietuvos karališkoji bajo-
rų sąjunga tikisi surasti ir
suburti senųjų kilmingų šeimų
palikuonis, kurių šaknys sie-
kia Lietuvos karalystės ir Di-
džiosios kunigaikštystės lai-
kus. Dauguma jų tada turėjo
titulus, herbų ir genealogi-
jos medžius. Karališkoji bajo-
rų sąjunga žada veikti konfe-
deracijos pagrindais. Ją suda-
rys dabar jau steigiamų inicia-
tyvinių grupių atskirų kraštų
seimeliai, o vėliau juos pa-
keis generalinis Lietuvos bajo-
rų seimas. Idėjos gražios, bet
neįgyvendinamos. Juk dabar net
ir visos Lietuvos išrinktame

seime vyksta nuolatiniai nesu-
tarimai, o palikuonių atgaivin-
tame senųjų bajorų generalinia-
me seime turbūt prasidėtų kru-
vinas Žalgirio mūšis tarp lietu-
vių.

"SODINKIM MEDĮ"

Taip buvo pavadinta Marijam-
polės aukštesniojoje žemės ūkio
mokykloje surengta jaunųjų
miško mylėtojų šventė. Mari-
jampolės, Vilkaviškio ir Šakių
jaunieji gamtos ir miškininkų
būrelių nariai dalyvavo konkur-
se, atliko menines programas,
rodė savo darbelius — lesyklė-
les, inkilėlius, o kai kurie net
ir uogienių bei konservuotų gry-
bų buvo atsivežė. Išradingumu
bei sumanumu pasižymėjo Ma-
rijampolės aukštesniosios žemės
ūkio mokyklos, Mokyklų pradi-
nės mokyklos ir Šakių "Žibu-
rio" vidurinės mokyklos jaunie-
ji miško mylėtojai. Plutiniški
vidurinės mokyklos moksleiviai
išsiskyrė gerai paruošta meni-
ne programa. Šis renginys pri-
mena prieškarį Lietuvos mo-
kyklų turėtą medelių sodini-
mo šventės. Mums, išsiviams,
dabar malonu prisiminti, kad
Lietuvos miškuose auga ir mū-
sų vaikiškom rankom pasodinti
jau dideli medžiai.

VENCLOVOS AR BRAZAIČIO?

Marijampolėje prasidėjo kova
tarp Antano Venclovos ir Juozo
Brazičiaus-Ambrasevičiaus re-
mėjų dėl gatvės pavadinimo.
Kovo vienuoliktosios iškil-
mingame posėdyje Marijampo-
lės miesto taryba Maskvai tar-
navusio A. Venclovos gatvę ati-
davė už Lietuvos nepriklausom-
ybės kovojusiam J. Brazičiui.
Praėjus kelioms dienoms, buvo
surinkta beveik pusantro tūk-
stantio tos gatvės gyventojų pa-
rašų, reikalaujančių jai palik-
ti senąjį A. Venclovos pavadi-
nimą. Algio Vaškevičiaus prane-
šimu "Lietuvos rytu", Mari-
jampolės miesto savivaldybės
laikraštis "Sūduva" kelis kar-
tus išspausdino A. Venclovos
eilėraščių, garbinančių soviet-
inę santvarką. Nepriklausom-
as laikraštis "Suvalkietis"
tada paskelbė istoriko B. Ma-
salačio straipsnį, siūlantį
naują pavadinimą palikti tik
vienam namui, kuriame gyvena
miesto tarybos pirm. A. Bajor-
kevičius, gatvei aktyviausiai
siekęs naujo pavadinimo. Šiam
klausimui buvo panaudota ir
televizijos laida balandžio
14 d. Apie ją A. Vaškevičius
rašo: "Praėjusį ketvirtadienį
per vietinę televiziją buvo pa-
rodyta diskusija pavadinimo lai-
da, nors visi joje dalyvavę as-
menys — savivaldybės atstovai,
istorikai — ne diskutavo, o įro-
dinėjo, koks neigiamas buvęs A.
Venclova ir kaip neišvengiamai
buvo pakeisti gatvės pavadin-
mą. Žiūrovai sužinojo, kad šio-
je gatvėje gyvena apie 700 še-
mų, per 2000 gyventojų, kurie
turi daugiau kaip 500 automobi-
lių. Automobilijų savininkams,
pasak laidoje dalyvavusio mies-
to vyresniojo komisaro A. Pa-
pečko, gali būti sunkumų kei-
čiant automobilijų techninius
pasus, nes dabar policijos eg-
zaminų ir transporto apskait-
os sektoriuje — didelės eilės,
daug žmonių nori pakeisti se-
nuosius automobilijų numerius
į lietuviškus..." Pasak A.
Vaškevičiaus, daugelis mari-
jampoliečių negali suprasti,
kam reikalingas toks ginčas ir
tokia laida, jei gatvės pava-
dinimo pakeitimas priimtas jau
daugiau kaip prieš mėnesį lai-
ko.

V. Kst.

Baltimorės mišrus choras "Daina"

Baltimorės lietuvių choras "Daina"

Minint 13-tąsias
Lietuvos nepri-
klausomybės
metines 1931 m.

vasario mėn.,
prof. Mykolas
Biržiška,

matydamas to-
kį didelį lietuvių
skaičių, pa-
ragino įkurti tautinės dvasios
chorą arba muzikos draugiją.

Užteko tik stukteli, ir kovo
mėn. 25 d. įvyko susirinkimas,
kurio metu išrinkta valdyba.

Choras buvo pavadintas Balti-
mores lietuvių dainos draugi-
ja. Pirmoji choro vadovė Lilė

Gelažiūtė tais pačiais metais
gegužės 25 d. surengė pirmąjį
vieneto koncertą. Pakili dvasi-
a ir entuziazmas chorą ly-
dėjo beveik 20 metų. Draugija

ne tik puoselėjo lietuvišką
dainą, bet kartu nuosirdžiai
ir jautriai reagavo į lietuvių
tautos nelaimes.

1951 m. Dainos draugijos
veikla išaugo silpnėti. Pa-
stangos išlaikyti tą gražų vie-
netą buvo nesėkmingos. Po
kelių laiko mėlė lietuviškai
dainai nenustojo rusenusi bu-
vusių Dainos draugijos choris-
tų širdyse. Prie jų jungėsi nau-
ji ateiviai, palikę stovyklų an-
samblius, ir taip 1969 m. atku-
riamas Baltimorės lietuvių
choras. Šį kartą sudaromas
tik vyrų vienetas "Daina". Va-
dovauti grįžta buvusi pirmoji
vadovė Lilė Gelažiūtė, dabar
jau Lilė Bekerskienė.

Tų pačių metų rudenį mes
jau koncertuojame. Pasise-
kimas lydi kiekvieną žings-
nį, koncertuojame amerikie-
čiams Baltimorėje, važiuojam
į kitus lietuvių teikinius.

JAV nepriklausomybės pa-
skelbimo 200 metų proga iš-
leidžiame plokštelę "Dievui
ir tėvynei". Pasisekimas ir
užmojai ateičiai dideli, bet
tuo pačiu poilsui pasitrau-
kia mūsų vadovė. Pradedame
ieškoti naujo, ir kaip tik Bal-
timorės apylinkėse atsiranda
Raimundas Obalis. Tačiau nei-
lgai teko džiaugtis, nes Rai-
mundas grįžta į Ročesterį.

Vėl ieškome chorui vadovo.
Atrandame jauną amerikietį,
neseniai įgijusį muzikos
mokslus. Ji sužavėta lietuviš-
komis dainomis, tačiau jai rei-
kia mokėti atlyginimą. Ren-
kam mokestį iš pačių choristų.

Keletas dainininkų dėl šios
priežasties visiškai pasitrau-
kia iš choro, o likusieji, va-
dovaudamiesi šūkiu "kad tik
nenutiltų lietuviška giesmė
ir daina Baltimorėje", dainavo
toliau.

Dalyvavome net trijose iše-
vijų dainų šventėse, patys
pagindami visas keliones iš-
laidas. Tokie dalykai mūsų
jau nebaugina.

HAMILTON TRAVEL BUREAU,
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba
549-4140. Sutvarkome keliones
Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankan-
tiems Kanadoje duodame sveikatos
draudą. Pristatome jūsų pačių su-
darytus siuntinius į Lietuvą. Per-
vežame autobus keliais į Mont-
realį ir iš Montrealio.

Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduoju, perkant ar
tik dėl informacijos apie
namus, vasarnamus,
ūkius, žemes Wasagos,
Staynerio ir Collingwo-
odo apylinkėse kreipki-
tės į

Angėlę
Salvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar
(705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

centro

Hamilton, Ontario

NAUJAI IŠRINKTA Hamiltono
Aušros Vartų parapijos taryba,
pasiskirstę pareigomis: pirm. J.
Krištolaitis, vicepirm. M. Jonikas,
sekr. A. Mikalauskas, išd. J. Stan-
kus. Parapijos tarybos nariai pa-
gal polinkius įsijungs dirbti šio-
se sekcijose: administracijos, re-
ligijos, visuomeninės veiklos ir
jaunimo bei jaunų šeimų. Tam
tikslui pasižadėjo aukoti savo
laiką šie asmenys: J. Kareckas,
K. Gelžinienė, K. Simaitis, I. Va-
siliauskienė, V. Kežinaitis, J. De-
veikis, A. Lukos, V. Gelžinis, A.
Liaukus, R. Choromanskis, A. Ka-
maitis, M. Borusienė, A. Gedrimas,
A. Mikalauskienė, G. Krištolaitie-
nė. Tarybos posėdyje pranešimus
padarė klebonas kun. J. Liauba,
OFM ir išd. J. Stankus. J.K.

HAMILTONO LIETUVIŲ ME-
DŽIOJŲ-ŽŪKLATOJŲ klubo
Giedraitis metinis narių susi-
rinkimas įvyks birželio 5 d., sek-
madienį, 2 v.p.p. klubo patalpo-
se prie Kaledonijos. Programoje
pranešimai, naujos valdybos rin-
kimai bei veiklos gairių nustaty-
mas ateičiai. Visi yra kviečiami
dalyvauti. Po susirinkimo visi na-
riai bus pavašinti užkandžiais,
pyragais bei kava. J.P.

Calgary, Alberta

A.A. MATAS LEŠČINSKAS, 91 m.
amžiaus, vyresniosios kartos lie-
tuvis, mirė Kalgario slaugos na-
muose, 1994 m. balandžio 14 d. Ro-
žinio maldos buvo sukalbėtos Ley-
dens laidotuvių namuose balan-
džio 18 d. Už Mato vėlė Mišias at-
laikė kun. Jonas-Vytautas Petra-
vičius, St. Patrick's šventovės,
Lethbridge, Alberta klebonas, Šv.
Sirdies šventovėje. Palaidotas St.
Mary's kapinėse. Laidotuvsė da-
lyvavo gausių būrys draugų ir pa-
žįstamų, jų tarpe liūdinči Mato
žmona Elzė (90 m. amžiaus), žmo-
nos sesers sūnus ats. majoras Po-
vilas Nakrošis su žmona Milda iš
Rye, NY, JAV, ir žmonos brolio su-
nus Gediminas Janušonis iš To-
ronto, Ont.

Matas Leščinskas buvo mylimas
ir gerbiamas žmogus, pasižymė-
jęs pastoviu serganciu tautiečių
lankymu ligoninėse ir slaugos
namuose. Buvo jų "rankos ir ko-
jos", padėjusias, patarėjas bei ko-
bėjas.

Gimė 1903 m. rugpjūčio 15 d. Pa-
nevežio apskrityje, turėjo tris bro-
lius ir vieną seserį. Jonas Leščin-
skas liko ūkyje, vėliau su šeima bu-
vo išvestas į Sibirą. Grįžęs į Lie-
tuvą, neišgavo pagyvenęs mirė. Al-
binas Leščinskas buvo agronomas,
baigęs Žemės ūkio akademiją
Dotnuvoje. Izabelė Leščinskaitė
įstokė į Panevėžyje žinomą ver-
slininko p. Byro, turėjusio savo
automobilių dirbtuvę. Matas
Leščinskas 1928 m. išvažiavo į
Kanadą. Atvykęs depresijos lai-
kais, perygavo sunkias dienas,
ieškodamas darbo, važinėdamas
prekinioje vagonuose nuo Mont-
realio iki Vankuverio. Daugiau-
sia jis dirbo pas ūkininkus, kar-
tais tik už duonos kąsnį. Vėliau,
pagėjęs laikams, dirbo su žmona
ūkiuose.

Vedęs buvo Elzė Janušonytė,
1930 m. atvykusi į Kanadą. Abu
dirbdami, nusipirko mažą ūkėlį
netoli Lethbridge, kurį pardavė
1947 m. įsigijo Elk upės slėnyje,
netoli Natal, BC, stambų 1000 akrų
(400 ha) ūkį. Augino kelis šimtus
ragučių mėsiui, kurie visą vasa-
rą ganydavosi vieni valdiškose
kalnų pašlaitėse. Be to, vertėsi
ir pieno ūkiu. Kelias lietuvių še-
imas atsikvietė iš Vokietijos pa-
bėgėlių stovyklų. Jų namai buvo
apylinkės lietuviams susitikimo
vieta. 1950 m. staiga susirgo į
vienturtę trylikametę dukterį ir mi-
rė. Po tokios tragedijos 1955 m.
pardavė savo ūkį ir abu persikėlė
gyventi į Kalgarį. Įvertindamas
Lietuvoje gyvenančių žmonių su-
nokią būklę, Matas Leščinskas labai
daug padėjo savo giminėms Lie-
tuvėje. Jis yra nupirkęs daugiau kaip
dešimt automobilių savo brolių ir
seserų vaikams.

Tebūna lengva jam Kanados
žemė. S.J.

Edmonton, Alberta

KLB EDMONTONO APYLINKĖ
balandžio 10 d. metiniame susi-
rinkime išrinko tokios sudėties
valdybą 1994-96 m. laikotarpiui:
dr. Vincas Kadis — pirm., Jonas Ga-
zankas — vicepirm., Ann Gazankas
— sekr.-išd., Helen Papley — socia-
linių reikalų vedėja, Titas Uogin-
tas — šventovės statybos reikalams,
Jean Luke — žiniaraščių ir jauni-
mo reikalams. Dėkojame M. Gar-
benčienėi, buvusiai išdininkei ir
Nijolei Karosaitėi, buv. vicepri-
mininkei, kurios per praėjusius dve-
jus metus buvo paaukojusios daug
laiko valdybai.

"CASINO" VAKARAI, surengti
kovo 16-17 d.d., gerai pasisekė. Vi-
sas pelnas skiriamas salės ir namų
išorės patvarkymui bei šios pro-
vincijos labdarai kaip nustatyta
lošimų komisijos.

MOTINOS DIENA bus švenčia-
ma gegužės 14 d. Lietuvių namuo-
se, 11629 - 83 St. Kokteiliu - 5.30
v.p.p., vakarienė 6.30 v.v. Progra-
ma prasidės 7.30 v.v. Kaip kasmet,
bus gero maisto ir draugiška aplin-
ka.

MIŠIOS normaliai atlaikomos
pirmą mėnesio sekmadienį 11 v.v.
Lietuvių namuose, išskyrus birže-
lio, liepos ir rugpjūčio mėnesiais.
E.G.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais
— nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki
1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro,
šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 3.00%
santaupas 2.00%
kasd.pal.taupymo s-ta 1.50%
90 dienų indėlius 5.00%
1 m. term. indėlius 6.25%
1 m. term. ind. mėn. pal. 5.75%
3 m. term. indėlius 6.75%
5 m. term. indėlius 7.75%
RRSP ir RRRF (pensijos) 2.50%
RRSP ir RRRF 1 m. 6.25%
RRSP ir RRRF ind. 3 m. 6.75%
RRSP ir RRRF ind. 5 m. 7.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 10.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 7.75%
nekiln. turto pask. 3 m. 8.50%
nekiln. turto pask. 5 m. 10.00%
Nemokamas čekių ir sąskaitų
apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$2,000 ir
asmeninių paskolų
drauda iki \$25,000.

Seikite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Dr. Jokūbas Stukas, Niujor-
kui bei jo apylinkėms skirtų
"Lietuvos atsiminimų" lietuviš-
kų ir anglų radijo valandė-
lių vadovas, rimtai susirgęs,
gydosisi ligoninėje. Radijo trans-
liacijose jį pavaduoja žmona
Loreta Stukienė, talkinama Al-
girdo Šimukonio.

Junio Beach lietuviai Florido-
je džiaugiasi mišraus "Dainos"
choro dešimtmečio sukaktimi. Jį
įsteigė nenuilstanti vadovė
Irena Manomaitienė, darbą 1984
m. pradėjusi su "Daina" pava-
dintu dvigubu

Kovotojas trijuose frontuose

Kaunietis VYTAUTAS SVILAS už savo šalies laisvę kovojo bei kentėjo Lietuvoje, Sibire ir Vokietijoje, kur ir mirė

JUOZAS GRUŠYS, Kaunas

Kaune prie Ažuolyno parko esantis namas Lietuvos nepriklausomybės metais priklausė Svilų šeimai. Išėjimas lietuvių JAV išleistoje "Lietuviškoje enciklopedijoje" apie KAZĮ SVILĄ (tėvą) pateiktos tokios žinios:

"Kazys Svilas (g. 1892.III.4 Duglėnų k. Pušaloto vls., Panevėžio aps.-?) Policijos dpt. dir. 1915 m. baigė Panevėžio mokytojų seminariją ir buvo mobilizuotas į rusų armiją, kur baigė Čugujevo karo m-lą. 1918 m. grįžo į Lietuvą. 1919.I.4 įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, dalyvavo kovose su lenkais ir bolševikais, kurį laiką buvo Lietuvos karo atstovu Maskvoje. 1925 m. baigė Vytauto D. aukštuosius karininkų kursus. Iš kariuomenės tarnybos išėjo 1926 m. atsargos mjr. laipsniu ir stojo vidaus reikalų ministerijos tarnybon: Zarasų aps. virš., 1928 m. – policijos inspektorius, 1931 m. – policijos referentas. 1933.XI pavestas eiti piliečių apsaugos dpt. dir. pareigas, 1935 m. paskirtas policijos dpt.dir., šias pareigas ėjo iki 1940.VI.22, kol išėjo į pensiją; po kelių dienų buvo bolševikų suimtas ir vėliau išvežtas į Maskvos kalėjimą" (...).

Turbūt tuo laiku enciklopedijos redaktoriams dar nebuvo žinoma nei tiksliai Lietuvos policijos departamento direktoriaus Kazio Svilo suėmimo data (1940.VII.11), nei kad 1943.-VII.9 buvo sušaudytas Butyrų kalėjime.

Jo sūnus Vytautas Svilas (g. 1925.VI.27 Panevėžyje) 1940 m. sovietams aneksavus Lietuvą, penkiolikmetis aktyviai įsijungė į pogrindinę veikusią moksleivių grupę, spausdinusią atsisaukimus prieš sovietų valdžią, santvarką ir okupaciją. 1940 m. spalio mėn. čekistai, likviduodami šią grupę, suėmė ir Svilą. Motina, būdama vokiečių kilmės (Milda Treikanaite), su dukterimi repatriavo į Vokietiją, todėl 1941 m. pavasarį sovietinei valdžiai teko išleisti ir V. Svilą. 1943 m. jis pabėgo iš Vokietijos, apsigyveno Kaune, tėvų namuose (Radastų 15). Čia įsitraukė į pogrindinę veiklą prieš okupantus, priklausė Lietuvių fronto organizacijai. Jam buvo patikėtos šios organizacijos leidžiamo pogrindinio laikraščio "Į laisvę" vyriausiojo ekspeditoriaus pareigos. Nuo to laiko tėvų namai tapo ne tik pogrindinės spaudos sandėliu, bet ir pogrindininkų slaptų susirinkimų bei pasitarimų vieta. Gestapininkai, tai susekė, 1944.V.10 padarė namuose kratą, bet V. Svilui nuo suėmimo pasisekė pasprukti. Su Lietuvių fronto parūpintu pasu Stasio Bružo pavardė buvo pasiųstas į Jurbarko valsčių Petro Paulaičio žinion.

Netrukus V. Svilas buvo pasiųstas į Vokietiją mokyti partizaninės kovos užfrontėje. 1944.XII.18 atskraidintas nusiėjo parašytu Kazlų Rūdos miškuose. Veikė kpt. Gužaičio partizanų dalinyje. Netrukus legalizavosi įsidarbindamas Jurbarko girininkijoje,

je, nes turėjo gana patikimus dokumentus. Palaikė ryšius tarp kitų partizanų grupių Jurbarko rajone, perdavinėjo jų korespondenciją, platino pogrindinę partizaninę spaudą, atlikdavo kitas partizanų vadovybės užduotis. 1945.VI.22 grįžtant iš "Jono" partizanų stovyklos buvo sulaikytas.

Po žiauraus tardymo nuteistas 20-čiai metų katorgos darbams. 1946 m. nugabentas į Vorkutos lagerius, kurį laiką dirbo VII anglų kasykloje. Išsekęs ir susirgęs pateko į ligoninę. Sveikdamas pradėjo dirbti sanitaru, o baigęs medicininius (lagerinius) kursus, nuo 1948 m. dirbo felčerių. Tų pačių metų rudenį pertvarkant lagerius, nes politiniams kaliniams buvo griežtinamas režimas, pateko į I-mos "Kapitalinės" (buv. "Komsomolskaja"), lagerį, kur dirbo kasyklų medicinos punkte. 1956 m. buvo amnestuotas ir 1957 m. grįžo į Lietuvą.

Negavęs leidimo apsigyventi nei Kaune, nei Vilniuje, nustojo teisės į sovietinės valdžios užgrobtus tėvų namus, apsigyveno Marijampolėje (tada Kapšuke). Dirbo Melioracijos statybos valdyboje darbų vykdytoju.

Nebeturėdamas Lietuvoje artimesnį giminių ir jausdamas čekistų persekiojimus, pradėjo rūpintis gauti leidimą išvykti į Federacinės Vokietijos respubliką. Rašė pakartotinius pareiškimus ir prašymus. Kad pasiektų šį tikslą, fiktyviai vedė (susimetrikavo) šilutiškę A.S., kuriai buvo leista repatriuoti į Vakarų Vokietiją. Deja, V. Svilo kartu neišleido. Nepadėjo nei jo už geležinės uždangos likusio, nei laisvan pasaulio patekusios "žmonos", nei Vokietijoje gyvenančių dėdžių pastangos ir pareiškimai. 1966 m. V. Svilas atsiskaitė Sov. Sąjungos pilietybės. Tik 1967 m. jam buvo leista emigruoti į V. Vokietiją.

Aplankęs Kanadoje gyvenančią seserį (motina jau buvo mirusi), apsigyveno Pflugštade ir mokytojaus lietuvių Vasario 16 gimnazijoje. Aktyviai dalyvavo visuomeninėje ir politinėje veikloje.

V. Svilas buvo pakartotinai renkamas į Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybą ir garbės teismą. 1978 m. daly-

vavo Pasaulio lietuvių bendruomenės seime Toronte. Su savo mokiniais dalyvavo VLI-Ko suorganizuotoje demonstracijoje (1986.XI.4) Vienoje ten vykusios Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos metu. Rašė straipsnius į lietuvių išėjimo spaudą apie lietuvių vargus ir kančias Sov. Sąjungoje, demaskavo komunistų skleidžiamą melą.

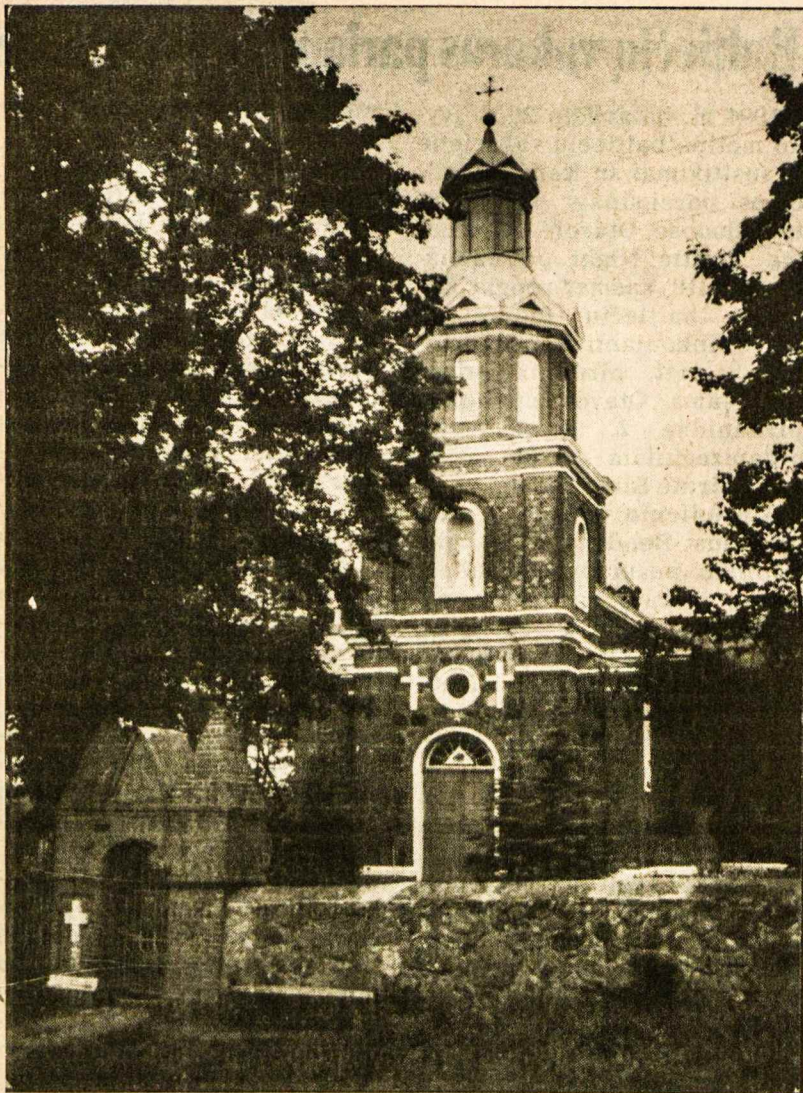
Gyvendamas V. Vokietijoje, V. Svilas kelis kartus buvo atvykęs į Lietuvą kaip turistas. Kai atvyko 1970 m., čekistai jau turėjo žinių apie jo veiklą laisvame pasaulyje ir apie jo pastangas padėti BALFo organizacijai. Jis su Maryte P. buvo pateikę Vilniaus civ. metrikacijos biurui pareiškimus santuokai. Čekistai, grąsindami ir šantažuodami bei kaltindami šnipinėjimu, kelias valandas bandė jį užverbuoti. Nepavykus, V. Svilas, kelių čekistų palydėtas iki Bresto, buvo prievarta išvartas iš Sov. Sąjungos.

Po to sovietinėje spaudoje pasipylė jį... ir Lietuvoje gyvenančius draugus šmeiziantys, puolantys straipsniai, k.a. "Balso emisaras" ir kt. Čekistinis žurnalistas V. Miniotas šia tema parašė net knygą "Atsargiai – Balfas". V. Svilo draugus persekiojo, atleidinėjo iš atsakingesnių pareigų, tardė, grąsino, bandė verbuoti, reikalavo pasirašyti, kad su V. Svilu draudžiama susirašinėti, bendrauti, o jam visam laikui buvo uždrausta įvažiuoti į Sov. Sąjungą.

Nepagydoma ir sunki liga nebeleido Vytautui Svilui atvykti į jau nepriklausomą Lietuvą. Jis mirė 1992 m. balandžio 10 d. Palaidotas Vokietijoje, Huettenfelde.

Namas Kaune, kuriame gyveno Kazys (tėvas) ir Vytautas (sūnus) Svilai, šeimos nuosavybė, sovietinės valdžios buvo užgrobtas (nacionalizuotas ar konfiskuotas). Nebelikus Lietuvoje šios šeimos palikuonių, atitekęs (turbūt) Kauno miesto savivaldybei, dabar šis namas tapo privatine nuosavybe, nes buvo parduotas Kauno gyventojams.

Ar nevertėtų bent paminklinę lenta prie to namo įamžinti šių dviejų garbingų, Lietuvai nusipelnusių ir už tai nukentėjusių vyrų atminimą?

Vištyčio katalikų šventovė. Pirmoji čia buvo pastatyta XVI a. viduryje, o šioji mūrinė Šv. Trejybės šventovė stovi nuo XIX a. pradžios. Nuotr. Alf. Laučkos

Kaip ilgai galios Potsdamo sutarimas?

Sąjungininkų konferencija, įvykusi Potsdame 1945 m. liepos 17-rugpjūčio 2 d.d., paliko baisius skaudulius Europoje. Tais klausimais rašo ne tik labiausiai nusiskriausti lietuviai, bet ir Stalino pasiūlymu apdovanoti lenkai.

Alfons Klafkowski knygą "The Potsdam Agreement", išleistą "Polish Scientific Publishers" Varšuvoje, į anglų k. išvertė Aleksander Trop-Krynski. Išleista 1963 m.

Joje rašoma, kad diplomatai ne visada taupo žodžius. Potsdamo konferencijoje pasakytą 408,000 žodžių, Jaltos konferencijoje 220,000 žodžių, Korėjos taikos pasitarimuose 120 milijonų žodžių. Tas ir panašias konferencijas išspausdinus, išeitų 680 tomų, kiekviename po 400 puslapių. Lentynose užimtų 12 metrų. Norintieji greitai susipažinti su tokiais istoriniais įrašais garsiajose turėtų klausytis 1 metus, 3 mėnesius ir 9 dienas kasdien po 24 valandas (16).

JAV užsienio reikalų ministeris Byrnes 1946 m. rugsėjo 6 d. dešimtis sykių kartoją "Potsdamo sutarimą", kurio JAV pasirodusios laikytis dėl nusiginklavimo ir reparacijų (53).

JAV prezidentas Trumanas, grįžęs iš Potsdamo konferencijos,

1945 m. rugpjūčio 8 d. pareiškęs, esą remiantis JAV konstitucija ją pripažinti be JAV senato pritarimo negalima (109).

1950 m. gen. Lucius D. Clay, buvęs JAV okupuotos Vokietijos dalies valdytojas, pareiškęs, kad amerikiečiams nelaimoma laikytis Potsdamo susitarimų (112).

Churchill'is apie Potsdamo konferenciją yra pareiškęs, kad laikinai Lenkijos vyriausybė buvęs karštas partneris, veikęs virš būtinų lygybės reikalavimų. Yra keletas lenkų savybių, kurių jie neapvaldo, ir keletas klaidų, kurių jie niekad neišvengia (123-124).

Potsdamo sutarimų buvusi Vokietijos dalis nelaikoma Sovietų Sąjungos okupuota Vokietijos dalimi (171). Sąjungininkų sutarimų pakeičiama okupacinė padėtis (183).

Kaip ilgai galios Potsdamo sutarimas? Tokia knygos šeštojo skyriaus antraštė. Esą Potsdamo sutarimas yra legaliai saistantis aktas, bet jis neįpareigoja visų dalyvių jo laikytis (295). Potsdamo sutarimą priėmė užsienio reikalų ministeriai. Lenkai komentaruose tarė, kad Potsdamo sutarimą reikia spręsti pagal dievo sąlygas (296). Lietuvių pasisakymas Potsdamo sutarimo reikalu buvo paskelbtas VLIKo ir kitų.

Algirdas Gustaitis

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nusikurdinta ilgą sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite: Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8. Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Nusikaltėlių ieškotojo įstaiga

Simono Wiesenthalio dokumentacijos centras Vienoje

LEONAS BALTUŠIS

Iškaba gana paprasta. Vokiečių kalba užrašyta "Dokumentacijos centras". Jis įsteigtas pilkame mūriniame pastate Vienoje ir saugomas policijos ištisas 24 valandas. Priešais, kitoje gatvės pusėje, II-ojo pasaulinio karo metu buvusio Gestapo būstinė. Gatvė ir numeris saugumo sumetimais niekuomet neskelbiami, nes čia dirba ir gyvena garsūs nacių medžiotojas Simon Wiesenthal ir jo žmona Cyla. Namas turi aliarmo sistemą, bet 1982 m. sprogo bomba, kuri jo gyventojų nesužeidė.

* * *

S. Wiesenthal'is gimė 1908 m. gruodžio 31 d. Buczacz, buvusiojo Austro-Vengrijos. Jo tėvas buvo urmo prekybininkas; žuvo per I-ą pasaulinį karą. Simonas 1932 m. baigė architektūrą Prahos universitete ir, kiek padirbėjęs, įsteigė savo architektūros bendrovę Lvoze, Galicijoje.

1939 m. kilus karui su Vokietija, Lvovas buvo užimtas Raudonosios armijos. "Buržuazinę" architektūros įstaigą teko uždaryti. 1941 m. kilus karui su Vokietija, kaip ir visi žydai, atsidūrė koncentracijos stovykloje. 89 jo ir žmonos giminaičiai buvo nacių sunaikinti. 1945 m. gegužės 5 d. amerikiečių kariuomenės išlaisvintas iš Mauthauseno stovyklos. Tuo metu svėrė tik apie 45 kg.

Kurį laiką S. Wiesenthal'is dirbo "U.S. Army's War Crimes" skyriuje. Nusivyles amerikiečių metodais, atidarė savo "Žydų istorinės dokumentacijos centrą". Kurį laiką buvo tą centrą visai uždaręs, nes niekas nesidomėjo; atidarė vėl, kai Izraelis sugavo Adolfą Eichmanną 1960-61 m. ir pagaliau po teismo pakorė. Jo centras esąs susekęs 1,100 nacių nusikaltėlių.

Svarbiausi jų buvo Treblinkos ir Sobibor'o koncentracijos stovyklų Lenkijoje komendantas Fritz Stangl ir Karl Silberbauer, kuris suėmė ir pagarsėjusią žydaite Anne Frank. Amerikos žydų tarpe S. Wiesenthal'is yra žinomas kaip "Jewish James Bond". Didžiausia jo svajonė pagauti garsųjį dr. Joseph Mengele neišsipildė. Pastarasis slapstėsi Pietų Amerikoje ir nuskendo Paragvajuje.

* * *

S. Wiesenthal'io centras išsilaiko to paties vardo centro Los Angeles deka. Pastarajam vadovauja rabinas Marvin Hier. S. Wiesenthal, kuris yra jau 85 metų amžiaus, tikisi, kad ir po jo mirties šis skyrius tęs jo darbą.

* * *

1993 m. gruodžio 31 d. S. Wiesenthal'is atšventė 85-tąjį gimtadienį. Ta proga jis pareiškė: "Esu perėjęs koncentracijos stovyklas, pergyvenęs didžiulę žmonijos katastrofą. (...) Aš privalau tai daryti (ieškoti nusikaltėlių). Juk ar ne tam

Dievas leido man išlikti gyvam?"

Sukakties proga jis gavo ir Vokietijos kanclerio Helmut'o Kohl'io sveikinimą, kuriame sakoma: "Jūs mums, vokiečiams, paaštrintose kolektyvinės atsakomybės jausmą, kad ta istorija nebūtų pakartota".

Šventinę nuotaiką sudrums-tė neseniai išėjusi iš spaudos knyga "Betrayal: The Untold Story of the Kurt Waldheim Investigation and Cover-Up". (St. Martin's Press). Autoriai — Eli M. Rosenbaum ir William Hoffer. Abu žydai. Pirmasis yra vienas iš OSI viršininkų. Jo pareigybė — "Principal deputy director of the U.S. Justice Department's Office of Special Investigations".

Kurt Waldheim, JT generalinis sekretorius nuo 1972 iki 1982 m., labai užkliuvo žydams, paaškęjęs, kad jis karo metu tarnavo Wehrmacht'o karinėje žvalgyboje kaip vyr. leitenantas Jugoslavijoje. Pradėtas puolimas prieš K. Waldheim'ą davė priešingus rezultatus. Austrijoje ir Europoje vyravo nuomonė, kad tie visi užsiuolimai yra žydų kontroliuojamos spaudos užsispyrimas sudoroti dar vieną auką ir kišimasis į Austrijos vidaus reikalus.

Knygoje pateikti dokumentai ir laiškai buvo surasti Eli M. Rosenbaum'o, kai jis buvo "Pasaulio žydų kongreso" patarėjas. Didžiausias nusikaltimas, kad Wiesenthal'is tyrinėjo K. Waldheim'o praeitį gana paviršutiniškai (cursor check) ir paskelbė jį esant nekaltą (mano pabraukta).

"Chicago Tribune" štabo narys Thom Shanker 1994. I. 11 cituoja S. Wiesenthal'į: "Aš neradau jokių įrodymų. Visuomet sakiau, kad kaltinimai turi būti pagrįsti tvirtais įrodymais. Aš jų neradau, o šandien OSI tai interpretuoja kaip K. Waldheim'o gynyimą".

* * *

S. Wiesenthal'is ne sykį yra pasisakęs prieš serbų vykdomą tautųdystę Bosnijoje-Herzegovinoje ir atnaujinimą Niurnbergo stiliaus karo nusikaltimų teismo. OSI yra tokia organizacija, kuriai svarbu laimėti. Tai betgi nevisuomet pavyksta. 1980 m. lapkričio mėnesį Amerikos valdžia ir OSI Čikagoje atsispažė ir nutraukė bylą lenkų sargybų kuopų vyrui (1946) Frank Walus. Keletą mėnesių prieš tai OSI atgabentas buvęs Lenkijos žydas David Gelbhauer ir dar kiti 11 tvirtino, kad Frank Walus įvykdė visą eilę nusikaltimų prieš žydus. Kaip tie "liudininkai" buvo surasti ir visa kita yra labai įdomi tema, bet tai nėra šio rašinio tikslas.

John Demjanjuko teisme atsirado irgi keletas liudininkų. Jie kentėjo Treblinkoje ir po tiek metų visi atpažino J. Demjanjuką, tik viens kito negalėjo atpažinti.

S. Wiesenthal'is 1979 m. buvo paprašytas Yad Vashem, Holocaust muziejaus ir archyvo vedėjo Jeruzalėje, iširti K. Waldheim'o reikala. Tada jis pasiuntė prašymą "Berlyno dokumentų centrui", kuris buvo Vakarų sąjungininkų perduotas vokiečių valdžiai. Berlynas pranešė neturįs jokios informacijos apie K. Waldheimą. S. Wiesenthal'is visą tai pranešė Izraeliui ir Vakarų pasaulio spaudai.

Aišku, tai nepatiko OSI pareigūnams. "Chicago Tribune" Thom Shanker teisingai rašo, cituodamas dar kartą S. Wiesenthal'į: "Aš nežinau, ką aš daugiau galiu padaryti. Žinau tik viena: išlikau gyvas ir dar turiu labai daug darbo."

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Darau koldūnus su mėsa, grybais ir varške \$20

už 100 vienetų. Pristatau į namus. Skambinti Edvardui Stanulliui tel. 231-4937 Toronte.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas	Už pietinės Ontario provincijos ribų
Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000	Mes jums siūlome naudotis greitai ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.
Hamilton ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113	Telefono Skambinkite apylinkių numeriai: U.P.S.
(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)	416, 519, 705 1-800-668-7100
Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113	613, 514 1-800-465-2876
Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113	403, 604 1-800-665-2781
St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113	Kainos
	Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).
	Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštądienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių. Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8. Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmdienius. Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario (9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Kompoz. VLADAS JAKUBENAS svečiuose pas kompoz. BRONIŲ BUDRIŪNĄ Los Angeles, Kalifornijoje. Šalia jų žmonos – Olga ir Eliutė
Nuotr. iš Ed. Šulaičio archyvo

Neužmiršamas muzikas

Kompozitoriaus Vlodo Jakubėno 90-mečio sukaktis

EDVARDAS ŠULAITIS

Gegužės 15 d. suėjo 90 metų nuo vieno žymiausių Lietuvos kompozitorių — Vlodo Jakubėno gimimo. Gimęs 1904 m. Biržuose ir miręs 1976 m. gruodžio 13 d. Čikagoje, jis daugiau, negu per 50 metų laikotarpį išvarė gilią vagą muzikos dirvose tiek Europoje, tiek ir JAV. Jo kūryba peržengė lietuviškos apimtės ribą ir ne vienu atveju buvo grojama kitataučių bei buvo gerai įvertinta jų reiklų kritiku.

VI. Jakubėnas buvo visapusiškas muzikinio pasaulio darbuotojas: pedagogas, muzikos kritikas, aktyvus muzikos kultūros atstovas, pianistas-atlikėjas bei solistų ir chorų akompaniatorius. Jis šalia solo ir choro kūrinių yra sukūręs ir simfonijų, kurios, galima sakyti, buvo pirmieji šio žanro kūriniai lietuvių muzikoje, parodę jo veržlumą ir norą eiti į tarptautinę muzikos plotmę.

Galima drąsiai teigti, jog geriausiai VI. Jakubėno kūriniai parašyti Lietuvoje. Ten dienos šviesa išvydo ir brandžiausios jo recenzijos bei apžvalginiai straipsniai (jų VI. Jakubėnas per savo gyvenimą davė apie 1,500, nors tikslus skaičius dar nėra žinomas). Nelengva jam buvo kaupti muzikui išsivertį Lietuvai. Šiuo klausimu 1937 m. jis „Lietuvos aido“ rašė:

„Iš kūrybos nepragyvensim. Tenka mokytojauti, vesti chorų, užsiimti muzikos publicistika, rašyti straipsnius apie operą, muziką. Iš pamokų, apskrovus, dar galima gyventi, iš chorų ir publicistikos — išgyvenimas sunkus. Kombinuojant visus tuos būdus, pragyvenimas galimas“.

Jo pragyvenimo galimybės dar pasunkėjo, kai 1949 m. atsidarė Čikagoje. Čia tuoj pat susirado piano mokinių, kuriems privačiai davė pamokas jų namuose (vėliau kurį laiką turėjo studiją), akompanuodavo ar grodavo koncertuose, o sekmadieniais vargoninkavo evangelikų šventovėse.

1957-58 mokslo metais jis turėjo progos padirbti ir De Paul universiteto Čikagoje muzikos mokykloje. To universiteto muzikos profesorius dr. A. Tcherepnin, kuris buvo pianinio departamento vedėjas ir teorijos dėstytojas, pakvietė jį pavaduoti jo klasėse. Tokiu būdu šiame universitete VI. Jakubėnas dėstė kompozicijos ir orkestracijos studentams.

VI. Jakubėnas į Čikagą atvyko 1949 m. rugsėjo mėnesį, o jau tą pačią metų lapkričio 4 d. akompanavo Alice Stephens (Steponavičienės) merginų

chorui De Paul universiteto kompozicijos forume. Kaip pasakoja vienintelis lietuvių kilmės muzikos daktaras JAV, o taip pat kartu ir muzikos profesorius Leonardas Šimutis, jn., VI. Jakubėnas tada akompanavo ir dr. Šimučio kantai „Ei, nustok audružė“. Dr. Šimutis dėliaugiasi, kad VI. Jakubėnas turėjo progos susipažinti ir su kitais jo parašytais kūrinių ir labai gražiai dr. Šimučio kūrybą aptarė „Lietuvių enciklopedijos“ XV t.

Dr. Šimutis po VI. Jakubėno mirties buvo VI. Jakubėno fondo ir VI. Jakubėno draugijos valdybų narys (tai du atskiri vienetai, kurių pirmasis nustojo veikti 1990 m., o antrasis dar veikia ir dabar).

Čia minimas fondas pastatė gražų paminklą, pasirūpinamas VI. Jakubėno II simfonijos perrašymu ir jo kantos „Mano pasaulis“ išleidimu. VI. Jakubėno draugija padarė žymiai daugiau, ypač jau per trejus paskutinius metus, savo veiklą išplėsdama ir į Lietuvą, kur išėjo jo religinių giesmių rinkinys, o dabar spausdinama menotyro dr. prof. Aniceto Armino suredaguota knyga „Vladas Jakubėnas. Žmogus-mėninkas-kūrėjas“. Draugijos rūpesčiu per Lietuvos televiziją duotos dvi ilgokos programos, o per Lietuvos radiją — apie dešimtis valandėlių, kuriose buvo pasakojama apie VI. Jakubėno kūrybą ir grojamą jo muziką. Užiimti muzikos publicistika, rašyti straipsnius apie operą, muziką. Iš pamokų, apskrovus, dar galima gyventi, iš chorų ir publicistikos — išgyvenimas sunkus. Kombinuojant visus tuos būdus, pragyvenimas galimas“.

Ryšium su kompoz. VI. Jakubėno 90-ju gimtadieniu tiek Lietuvoje, tiek Čikagoje rengiami minėjimai, koncertai. Čikagoje toks minėjimas, o kartu ir koncertas bus gegužės 15 d., 3 v.p.p., Balzeko lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje. Čia su paskaita pasirodys kompozitoriaus bendradarbis Čikagoje, vėliau VI. Jakubėno fondo pirm. Algis Šimkus, atvykstantis iš tolimosios Floridos. VI. Jakubėno kūrinius atliks artimi jo bičiuliai solistai — Algirdas Brazis, Dana Stankaitytė, Jonas Vaznelis, Praurimė Ragienė ir jaunesnieji — D. Eidiukaitė-Fanelli, Algis Barniškis (šiuo metu vieši Čikagoje atvykęs iš Lietuvos). Be to dalyvaus mišrus kvartetas, pianistas Manigirdas Motekaitis ir žymiausias Lietuvos choro „Varpo“ dirigento prof. A. Armino suorganizuotas kamerinis choras, kuris šiame minėjime pasirodys pirmą kartą.

Baltiečių vakaras parlamento rūmuose

1994 m. balandžio 26 d. įvyko metinė baltiečių vakarienė ir susitikimai su Kanados valdžios pareigūnais parlamento rūmuose Otavoje. Vadina ma „Baltic Night on Parliament Hill“ kasmet rengia Kanados baltiečių federacija, pirmininkaujanti bendruomenė. Šiomet, pirmininkaujant lietuviams Otavos apylinkės pirminink Z. Balsevičiui organizaciniam darbe pavadavo Birutė Eimantienė.

Antradienio popietę įvyko oficialus Bendruomenių pirmininkų pasimatymas su užsienio reikalų ministerio pavaduotoju David Wright ir kitais pareigūnais — buvo aptarti baltiečiams rūpimi klausimai. Dalyvavo Kanados lietuvių bendruomenės pirm. Algirdas Vaičiūnas, vicepirm. visuomeniniams reikalams adv. Joanna Kuraitė-Lasienė, Latvių bendruomenės pirm. Talivaldis Kronbergs ir vicepirm. Peters Brauns, Estų tarybos pirm. Laas Leivat ir vicepirm. Avo Kittask. Su pareigūnais buvo kalbėta apie vizų suvaržymą, ilgiau sustota prie mažumų Baltijos kraštuose klausimo ir karinio transporto iš Karaliaučiaus. Pokalbis, vykęs URM rūmuose, užtruko pusantros valandos.

Z. BALSEVIČIENĖ, KLB Otavos apylinkės pirmininkė

Priėmimas parlamento rūmuose prasidėjo 6 v.v., o 6.45 v.v. svečiai buvo sukviešti vakarienei ir sveikinimams. Vakarui sklandžiai vadovavo studentė Rasa Jukutė iš Otavos. Susirinkusius pasveikino Jesse Flis, (lib., Parkdale-High Park), kuris yra užsienio reikalų ministerio parlamentinis sekretorius ir baltiečių vakaro globos komiteto ko-pirmininkas. Jis pristatė pagrindinį kalbėtoją — Kanados užsienio

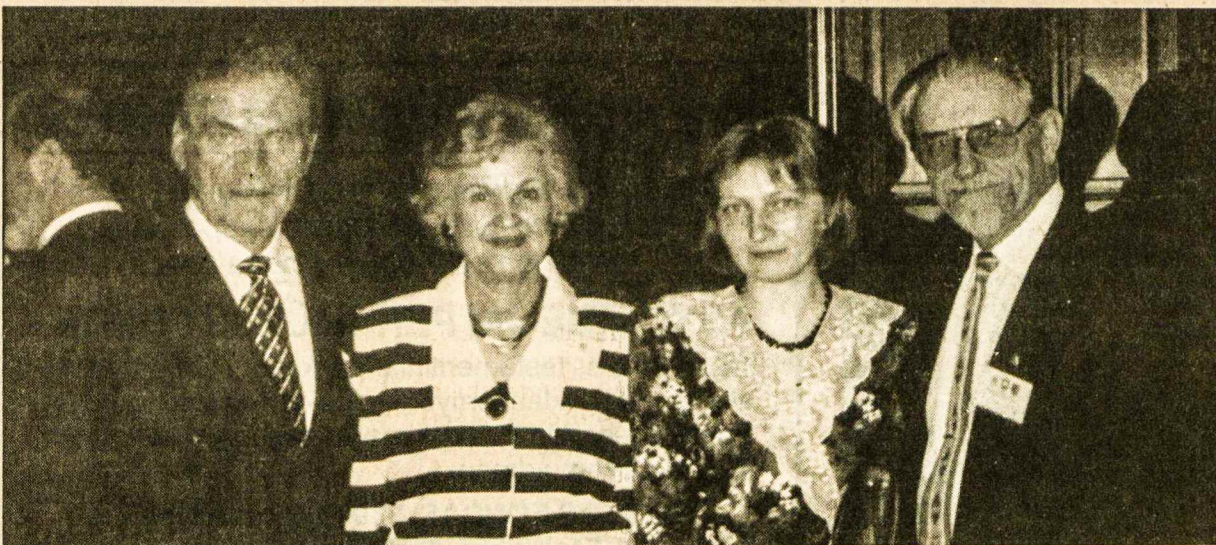
reikalų ministrį Andre Oullette.

Ministeris paskelbė vyriausybės paramos Baltijos kraštams planus, pvz. kredito kooperatyvo steigimo projektą ir vaistų siuntimą per Raudonąją kryžį. Iš viso paskirta \$13.5 milijono techninei pagalbai šioms šalims. Jo teigimu, Kanadai rūpi Baltijos šalių saugumas ir nperiklausomybės išlaikymas, ypač investavus lėšų ir kitokių pastangų. Jai svarbu aspaugoti savo kapitalą. Jis priminė, kad įvykus sausio 13-tosios žiaurumams Kanada pati pirmoji ir be raginimo tuojau nutraukė visą finansinę paramą tuometinei Sovietų Sąjungai. Min. Ouellette pasakė, kad Kanados baltiečiai, patyrę šio krašto daugia kultūrų gyvenimą, galėtų teigiama paveikti Baltijos kraštų vyriausybės sprendžiant mažumų reikalus savo valstybėse.

Parlamento narys Bill Blaikie, Globos komiteto pirmininko pavaduotojas, pakėlė tradicinį tostą Karalienei, o latvių išeivijos evangelikų vyskupas Elmars Rozitis sukalbėjo maldą prieš valgi. Vakariene buvo bufeto pobūdis. Tai sudarė dar vieną progą svečiams pabendrauti.

Globos komiteto antrajam pirmininkui senatoriui Stanley Haidasz negalint dalyvauti dėl sušlubavusios sveikatos, senatorius Theriault jo preigas atliko pristatydamas Latvijos konsulą dr. Guntis Silinš ir Lietuvos konsulą Hari Lapą. Taip pat dalyvavo Estijos ambasadorius iš Vašingtono Thomas Ives.

Meninę programą atliko estas Avo Kittask, kuris padainavo tris operetinio žanro dainas, akompanuojant jaunai Otavos latvių vargoininkei Natalijai Indrušaitė. Dabartinė Kanados baltiečių federacijos pirm. adv. Joanna Kuraitė-Lasienė tarė žodį anglų ir prancūzų kalbomis, o Estų bendruomenės pirm. Laas Leivat padėjo ypač gausiai atvykusiems pareigūnams iš užsienio reikalų ministerijos. Dalyvavo parlamento nariai iš visų partijų, įskaitant naujai išrinktųjų „Bloc Quebecois“ ir „Reform“, kuriems buvo pirmas susipažinimas su baltiečiais. Iš viso dalyvavo 150 asmenų, 35 atstovų rūmų nariai, 20 senatorių ir 20 atstovų iš URM. Baltiečių bendruomenių atstovų buvo po 25. Kor.

Kanados baltiečių federacijos surengtoje vakarieneje „Baltic Night on Parliament Hill“, įvykusioje 1994 m. balandžio 26 d., su Kanados parlamentariais susitikę Lietuvos diplomatinės tarnybos ir KLB atstovai. Iš kairės: Lietuvos gen. konsulas H. LAPAS, G. LAPIENĖ, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos tarnautoja A. SIMAITIENĖ ir KLB krašto valdybos pirm. A. VAIČIŪNAS

„Kregždutė“ - savaitraštis vaikams

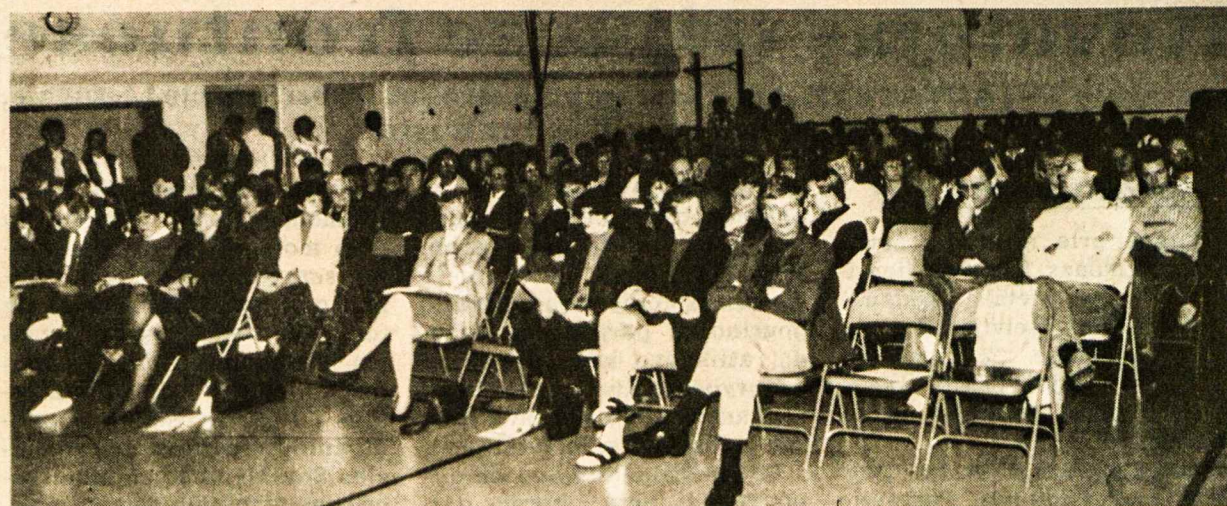
Tikrai maloni pažintis su „Kregždute“, Lietuvoje leidžiamu savaitraščiu vaikams. Metrikoje skaitome, kad tai Lietuvių katalikų mokslo akademijos kultūros centro laikraščio „XXI amžius“ leidinys, redaguojamas (M. Telksnytė, V. Račkaitis, dail. S. Račkaitė). Anykščiūose, spausdinamas Kaune „Raidės“ spaustuve. Tiražas 18,000 egz. Redakcijos adresas: „Kregždutė“, J. Biliūno 20-15, 4930 Anykščiai, Lietuva.

Prie 17-kos numerių siuntos pridėtas gana ilgas redaktorių paaiškinamasis laiškas, iš kurio matyti, kaip labai rūpinamasi religiniu-tautiniu vaikų auklėjimu. Tarp kitko jie rašo, kad „jauciame — labai reikalingas toks leidinys Lietuvos vaikams, matome, kaip būtina sėti meilės Dievui ir Tėvynei sėklą į gėriui, grožiui imlias širdies“. Prašo pagalbos: religinės literatūros vaikams, išeivijos poetų religinės patriotinės poezijos, beletristikos (apsakymėlių, pasakų), praverstų ir dailės kūrinių re-

produkcijos. Kiekvieno atveju redakcija laukia išeivijos bendradarbių, kad sujungtų jėgomis galėtume tobulinti, įvairinti Lietuvos vaikams skiriamą skaitybą, prisidedančią prie paramos eiti tiesos keliu.

Ką dabar matome vartydami 8 psl. „Kregždutė“? Į akis krinta išeivijos autoriai: Ant. Vaičiulaitis, Jurgis Jankus, Bern. Brazdžionis, Ant. Giedrius, Alė Rūta, Jonas Minelga. Ką vaikai skaito, ką mato? Nemažai eilėraščių, grožinių apsakymėlių, pačių vaikų rašinių; spausdinama daug nuotraukų, kryžiažodžių, galvosūkių, linksmų ketureilių su piešiniais. Puspilapiai įdomūs ir vaikams, ir suaugusiems. Bet sutektos

SPRINTING
PAUŠTUVĖ
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšto kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Toronto Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų tėvų ir mokytojų susirinkimas, įvykęs 1994 m. balandžio 30 d. Sėdi ketvirta iš dešinės mokyklos vedėja GIEDRA RINKŪNAITE-PAULIONIENĖ. Nuotr. A. Malinausko

Nėra namų be dūmų

Neeilinis Toronto Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų tėvų susirinkimas

Š.m. balandžio 30 d. mokyklos auditorijoje įvyko gausus tėvų susirinkimas, suauktas mokyklos vedėjos G. Paulionienės. Maldą sukalbėjo kun. Vytautas, pirmininkavo Irena Ross, sekretoriavo Monika Raščiausienė (lietuvių kalba) ir Dana Gudelytė (anglų kalba).

Vedėja savo žodyje pirmiausia paminėjo, kad sklandina gandai, prasielenkiantys su tikrove. Geriau žinoti, kur ir kas įvyko.

Tėvų laiškas

Š.m. kovo 21 d. vedėja gavusi laišką, pasirašytą 24-rių šeimų, kurių vaikai lanko mokyklą ar lankys ją ateityje. Laiške pažymima, kad pasirašiusiems tėvams kyla didelis susirūpinimas dėl žemo lietuvių kalbos lygio Maironio mokykloje. Pastebima daugybė gramatinių ir stilistinių klaidų vadovėliuose ir mokytojų užrašuose. Nevengiama pažodinio vertimo iš anglų kalbos į lietuvių kalbą. Dideles abejones kelia kai kurių mokytojų lietuvių kalbos mokėjimas. Nėra tinkamai mokiniai suskirstyti į klases. Pageidaujama, kad mokykloje būtų daugiau vadovėlių iš Lietuvos, o taip pat ir mokytojų.

Vedėja, atsiliepdama į susirūpinusių tėvų pageidavimus, balandžio 9 d. mokyklos patalpose sušaukė jų susirinkimą. Jame dalyvavo mokyklų tarybos pirm. kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Staškus, vedėja G. Paulionienė, jos padėjėja D. Puterienė ir apie 20 tėvų. Protokolą rašė Ž. Šelmienė. Su protokolu, pasak vedėjos, galima susipažinti mokyklos rastinėje.

Mokyklos užduotis

Vedėja pažymėjo — mokykla stengiasi savo auklėtinuose ugdyti tautinį sąmoningumą, juos

supažindinti su savo tautos kultūriniu lobiu, papročiais bei tradicijomis. Visus mokinius mokykloje ypač jungia lietuviška daina. Tuo pačiu nėra užmiršta pati lietuvių kalba. Darama klaidų, bet iš jų ir mokomasi.

Pokarinė ateivių banga organizavo lituanistinį švietimą, steigė parapijas, organizacijas, spaudą, norėjo išlaikyti brangiausią turtą, atsivežtą iš Lietuvos. Praėjo dešimtmečiai, pasikeitė veikla, pasikeitė Lietuva, pasikeitė ir mokykla, kurioje kyla naujų klausimų, laukiančių atsakymų. Baigdama savo žodį, kvietė susirinkimui dalyvius svarstyti, kas mes esame ir kuo norime būti?

Tėvų klausimai ir atsakymai

Protokolo duomenimis, buvo svarstomi klausimai, išskelti tėvų laiške mokyklos vedėjai. Susirinkimo pradžioje vedėja priminė, kad dalis mokinių gerai kalba lietuviškai, dalis vidutiniškai ir dalis silpnai ar visai nekalba lietuviškai. Reikia atsižvelgti į visus mokyklos poreikius. Mokytojų iš Lietuvos neatsisakoma, bet reikia laikytis šio krašto mokyklos metodų, prie kurių vaikai yra pripratę. Mokykloje darbuojasi 6 mokytojų iš naujųjų ateivių.

Tėvų klausimai maždaug buvo šie: kodėl nevartojami vadovėliai iš Lietuvos, kuo remiantis mokiniai skirstomi į skyrius, ar tėvai gali turėti įtakos mokyklai, kuo remiantis kviečiami mokytojai, kodėl mokytojai iš Lietuvos yra tik padėjėjai?

Atsakymai. Vadovėliai iš Lietuvos nepritaikyti šeštadienišioms mokykloms. Daugiausia vartojami JAV lietuvių bendruomenės išleisti vadovėliai. Galima pageidauti geresnių vadovėlių, bet niekas nesirūpina parašyti naujų. Vadovėliuose pasitaiko klaidų, bet tai ne mokyklos atsakomybė. Mokslo metų pradžioje vedėja su mokytojais kartu sprendžia mokinių suskirstymą į skyrius. Atsižvelgiama į mokinių padarytą pažangą moksle. Pasitaiko klaidų. Viena tokia klaida su atsiprašymu buvo atitaisyta. Tėvai gali ir turi įtakos mokyklai, palaikydami ryšius su mokykla bei mokytojais, dalyvaudami tėvų susirinkimuose ir tėvų komiteto darbuose.

Mokytojai yra įspėti kalbėti tik lietuviškai, bet ir lietuviškai kalbančioje klasėje pasitaiko mokinių, kuriems reikia paaiškinti anglų kalbą. Tai reikia daryti atskirai ir tyliai.

Toronto katalikų mokyklų taryba (Metropolitan Separate School Board) samdo kvalifikuotus (čia įgijusius pažymėjimus) mokytojus — 25 mokiniams viena mokytoja. Šios taisyklės mokyklos vadovybė negali pakeisti. Be šio krašto mokytojų pažymėjimo gali būti tik mokytojų padėjėjos.

Pasisakymų įvairybė

Balandžio 30 d. susirinkime dalyvavo tėvai, mokytojai, bu-

vo ir pašaliečių, besirūpinančių savąja mokykla. Buvo daug gyvų pasisakymų (vienas kitas kraštutinis), kalbėjo tėvai, mokytojai.

Pabrėžta, kad nesame vienuodų pažiūrų žmonės. Čia gimė ir augę skiriasi nuo neseniai atvykusių iš Lietuvos, Seimijos ar kitų kraštų. Todėl ir tėvų reikalavimai nėra tie patys. Mokyklai reikia spręsti sudėtingus klausimus. Mokiniai skiriasi lietuvių kalbos mokėjimu skiriasi ir jų tėvai, išaugę skirtingose sąlygose bei kultūrose.

Ta prasme pasisakė vienas neseniai atvykusių iš Lietuvos. Mokyklos pasirinkta kryptis yra gera, prisitaikant prie šio krašto mokyklos metodų, nebent būtų galima sudaryti grupes mokinių su pastiprintu kalbos mokymu.

Mokykla neišmokys lietuvių kalbos, jei nebus paramos iš namų. Ji gali per kelias valandas savaiteje tik nurodyti gaires, duoti pagrindus. Yra didelis skirtumas, kai namų kalba yra lietuvių kalba.

Mokyklą lanko mišrių šeimų vaikai, taip pat grynai lietuviškų šeimų vaikai, kurie namuose nekalba lietuviškai.

Bet jie lanko lietuvių mokyklą, ir tai reikia džiaugtis. Jie patenka į mažąją lietuvių bendruomenę, susipažįsta su lituanistiniais dalykais, pramoksta ir kalbos.

Vienas iš tėvų kalbėjo: mūsų šeima yra mišri, mūsų vaikai panorą kalbėti lietuviškai, kai pradėjo lankyti Maironio mokyklą ir vasaros lietuvių vaikų stovyklas.

Buvo ir šiame susirinkime pasisakyta, kad reikia kelti mokymo lygį, nenuneigti mokymo priemonių iš Lietuvos. Taipgi pažymėta, kad niekas nenori atsisakyti. Pareiškimo vedėjai norėta atkreipti dėmesį, kad Maironio mokykloje galima ką nors ir kitaip daryti. Esą skundėsi Toronto katalikų mokyklų vadovybei asmuo, kuris neatstovavo anksčiau minėtai tėvų grupei, todėl jos negalima kaltinti.

Viena ilgametė mokyklos mokytoja priminė — nėra namų be dūmų. Mokykla nėra kokta tai tobulybė. Visko gali pasitaisyti. Neišvengiama ir klaidų. Bet galima viską išlyginti, reikia tik geros valios. Lengviau išsisklaidyti, negu susiburti. Tėvai tegu nevengia palaikyti artimų ryšių su mokykla bei mokytojais, viską išsiaiškinant ir vieni kitiems padedant.

Didžiausia mokykla išeivijoje?

Maironio mokyklą, įskaitant ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų auklėtinius, lanko apie 300 mokinių. Tai pasigėrėtina. Ar nebus vėl pati didžiausia mokykla išeivijoje? Daugiausia mokyklą lanko atžalynai jų tėvų, kurie buvo šios mokyklos auklėtiniai. Tai rodo, kad mokykla savo užduotį atliko.

Pasak susirinkime pateiktų duomenų, gerai kalbančių lietuviškai mokinių yra apie 35 nuosimėčius, vidutiniškai — 49 nuosimėčiai, silpnai ar visai nekalbančių lietuviškai — 17 nuosimėčių. Mišrių šeimų vaikai sudaro 19 nuosimėčių visų mokinių.

Mokykla turi mokytojų tarybą, tėvų komitetą, vyriausią vadovybę-tarybą. Šie trys vienetai, ryžtingai dirbdami bei besirūpindami mokyklos gerove, turėtų išspręsti visus pasitaikiusius sunkumus. J.A.

...lietuvių partizanų judėjimas bus tautos gyvenime atskleidęs visai naują puslapį, kurio negalima lyginti nei su kunigaikščių Lietuvos kova, nei su nepriklausomybės kovomis. Jie atvertė naują herojiškos kovos atmainą. Nesvarbu, kad jie fiziškai buvo sutriuškinti ir sunaikinti, bet jų dvasia liko gyva. J. Aistis

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS — LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA — NAUJOS VALANDOS

TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v. i. iki 7 v. v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba \$10.00.
Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas **937-9898**
Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS

Architektas Edmundas Arbas-Arbačiauskas

IGNAS MEDZIUKAS

Tai knyga, kuri apima architektūrą, tapybą, piešinius. Įvadinis straipsnis – Gyčio Ramunio. Sudarė Kęstutis Pempė ir Gytis Ramunis. Išleido "Vagos" leidykla. Spausdino "Spindulio" spaustuė Kaune 1992 m. Kietais viršeliais. Viršelyje apskritimo spalvų harmonija. Redaktorė Dalia Ramonienė.

Knyga, tikriausiai albumas, nes čia išdėstyti architekto Arbo žymesnieji darbai: pastatų projektai, daugiaaukščių komercinių pastatų, valdžios statinių, gyvenamųjų namų, altorių, koplytelių. Čia pat surenkamų gyvenamųjų namų detalės, maketai. Daugiabučių gyvenamųjų namų projektai, Laisvės aukuro projektas. Vietname žuvusių karių memorialo konkursinis projektas. Pagaliau tapyba, piešiniai, įvairūs kūrybos žanrai. Labai pavykę šaržai.

Šią knygą (albumą) paskatino išleisti architektas E. Arbo paroda 1990 m. didžiuosiuose Lietuvos miestuose, kuri, anot Gyčio Ramunio, buvo malonus netikėtumas, nes sulaukė didelio lankytojų susidomėjimo ir palankaus įvertinimo.

Architektas E. Arbas yra laimėjęs daug konkursinių premijų. Pirmąją premiją laimėjo už projektą Lietuvos ambasados rūmų Brazilijoje; trečiąją premiją laimėjo už Amerikos paviljoną Pasaulinėje parodoje Niujorke projektą; gavo pirmąją premiją už projektą paminklo rašytojui Pulgiiui Andriuišui Australijoje; pirmąją premiją konkurse už gyvenamųjų namų projektą.

Labai įdomus yra ir architektas gyvenimas, jo išsimokslinimas bei profesinis išsilavinimas, siekiant tobulybės. Edmundas, gimęs 1915 m. Kor-

sakų kaime, Žaslių valsčiuje, Trakų apskr., baigęs Kaišiadorių vidurinę mokyklą, vyksta į Kauną ir įstoja į Aukštesniąją technikos mokyklą. Jį traukė statybos menas. Baigęs šią mokyklą ir tapęs inžinieriumi, gavo darbą Sauskelių valdyboje, nes ten dirbti įpareigojo mokykloje gauta Susisieikimo ministerijos stipendija. Čia jis darbavosi prie naujai tiesiamų plantų.

1939 m. atgavus Vilnių, Edmundas Arbas pereina dirbti į Vilniaus apskrities valdybą. Jo pareigos – prižiūrėti apskrities mokyklų bei visuomeninių pastatų rekonstrukciją. Kai 1940 m. Lietuva buvo sovietų okupuota, E. Arbui reikėjo pereiti į Statybos trestą. 1941 m. birželio naktys buvo neramios, nes prasidėjo suėmimai ir išvežimai. Greit kilo karas. Rusus išstūmus, E. Arbas tapo Tresto vadovu. Trestas buvo perorganizuotas į Statybos bendrovę. Būta vilties atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Deja, vokiečių civilinė valdžia suspendavo Laikinąją Lietuvos vyriausybę.

E. Arbas įsijungė į pagrindinę veiklą. Pagaliau jis su žmona, rašytoja Ale Rūta, turėjo palikti Vilnių, o vėliau pasitraukė į Vakarus. Gyveno Vienoje, Austrijoje, kur lankė Aukšt. technikos mokyklą. Iš čia traukėsi toliau į vakarus. Studijavo architektūrą Stuttgarte Aukšt. technikos mokykloje Vokietijoje.

Karui pasibaigus, su šeima išvyko į JAV-bes. Gyveno Detroite, kur 1950 m. baigė Lawrence technologijos universitetą. Tada atsivėrė platus darbo horizontai.

Išgijęs architekto vardą ir teises, E. Arbas dirbo įvairio-

se žymiose architektūros firmose. Pagaliau persikėlė į Kaliforniją. Iš pradžių į Sacramento miestą, kur dirbo Stark Josen ir Nacht firmoje. Persikėlęs į Los Angeles, vėl dirbo įvairiose firmose. Pagaliau, apsigyvenęs Santa Monica vietoje, įsteigė savo firmą, o vėliau priėmė ir partnerį. Firmą pasivadino "Arbas-Burton Assoc."

Be profesinio darbo, kuriame jis pasireiškė kaip talentingas architektas, E. Arbas su rado laiko dalyvauti ir plačioje visuomeninėje veikloje, bendradarbiauti profesinėje bei lietuvių spaudoje. Jis skaito paskaitas apie architektūrą ir daile savo tautiečiams Mokslo ir kūrybos simpoziumuose ir Amerikos architektų instituto (AIA) seminaruose. Tai nuostabios energijos žmogus. Ne tik specialistui, bet ir eiliniam žmogui labai svarbu susipažinti su jo kaip architekto bei dailininko kūryba, kuriai įtakos yra padariusios Vakarų Europos aukštosios mokslo įstaigos.

Įvadinis knygos straipsnis išverstas ir į anglų kalbą. Albumo gale pažymėtos svarbės datos jo gyvenimo. Šis spalvotas albumas yra tinkama dovana kiekvienam, myliamam meną bei grožį.

Per pasaulį keliauja poetas Bernardas Brazdžionis. Kūrinio autorius – archit. EDMUNDAS ARBAS. Iš leidinio "Architektas Edmundas Arbas-Arbačiauskas"

Du žmonės iš vienos knygos

Ryžtingojo laisvės kovotojo Juozo Lukšos-Daumanto laišškai savo mylimosioms – Lietuvai ir Nijolei

ANTANINA GARMUTĖ

Nesulaikomai skrieja gyvenimo ekspresas, trumpam tesusostodamas Likimo stotyse. Panemunėje prie Basanavičiaus paminklo užaugo pušėlės, o Birutės gatvėje baigia iškorėti uosialapių klevų kamienai. Jau nesibaimindama stoviniuojų prie savo namo, nors ir ji, po ešelonų kelionių, dar negaliu sugrįžti. Jis okupantams buvo kaip krislas akyse – čia glaudėsi Laisvės kovotojai, tarp jų ir Juozas Lukša. Kada gi galėsiu pakabinti memorialinę lentą jiems įamžinti? Kada? Viskas atrodo trupu, nerealu. Realai tik knyga mano rankose: Juozas Lukša-Daumantas "Laiškai mylimosioms". Epistolinis palikimas legendinio Lietuvos partizano, kurį nuo pat vaikystės pažinojau.

Man ji kaip relikvija – meilės, ryžto, idealizmo kodeksas. Kaunas – Juozo miestas. Čia jis studijavo architektūrą ir su broliais gyveno. Kaune jis, bebaimis partizanų vadas, turėjo konspiracinius butus, kuriuose susitikdavo su reikalingais žmonėmis. Prisimenu, kaip jis atlapotais skvernais atžingsniuodavo ilgąja Birutės gatve, pro sribyną. Paltas prasegtas, o po pažastim išpaustas trumpavamzdis ginklas, galintis bet kuriuo momentu prabilti. Mes, vaikai, sužiurome sustoję, o Juozas nusišypsavo savo kerinčia šypsena ir sako: — Sveiki! Štai ir "pusbrolis iš kaimo". O kur "pusbrolis" Pranas?

Rasdavo tą Praną. Ir savo tikrąjį brolį Jurgį — Pirsį. Dar slapstėsi toks Baltrušaitis (vardo neprisimenu), gydėsi sužeistas "pusbrolis", pavarde Banionis. Mes mėgome Juozą. Už gerumą. Gražų humorą. Už jo pa-

drąsinimą: "Garantuotai išeis rusai! Okupacija neamžina". Jis buvo mūsų vilties svytury.

Dabar jis įdėmiai žvelgia nuo knygos viršelio tarsi klausdamas: "O ką? Ar aš nesakiau?"

Kaip laukėme šios knygos! Su nerimu atverčiame pirmąjį puslapį. Prie Juozo sielos reikia prisiliesti atsargiai.

Neišskokime šioje knygoje įvykių aprašinėjimo – jų čia ir negali būti. Ne tas žanras. Partizanų vado, juolab žvalgybos kursanto, kiekvienas žingsnis buvo įslaptintas. Knygos sudarytojai ir leidėjai, atsižvelgdami į Juozo Lukšos asmenį, knygą vykusiai pavadino "Laiškai mylimosioms". Kokios? Ar tokioms kaip raudonųjų revoliucionierių, kuriems tuo pat metu gimdavo vaikai nuo skirtingų moterų? Visiškai ne! Tai Dievą ir Tėvynę išpažįstantį jaunuolio dvi mylimosios: Lietuva ir lietuvaitė Nijolė Bražėnaitė.

Jie buvo lemties skirti vienas kitam. Jų abiejų kelrodė žvaigždė ir aukščiausioji vertybė buvo Lietuva.

Nuo pirmojo knygos puslapio užburia natūralus, į kraują įaugęs partizano Daumanto lietuviškasis patriotizmas, kuris tęsiasi iš laiško į laišką. Didvyriškumas lieka kažkur už kadro – jis čia nematomas, bet jaučiamas. Juozo žodžiais tariant, jo visur laukė "paukščių kelių laimė", nuo kurios jis pavargdavo "ne mažiau, kaip pas tėtį rugius kirsdamas".

Juozo laišškai švelnūs. ("Brangioji Niliuk, Svajone, Aukseli, Širdie..."). Jis rūpinasi jos sveikata ir pasiryžęs dalintis mylimosios skausmu. Juozas trokšta, kad ji būtų laiminga ir tuo atveju, jeigu jis taps "kruvina dulke". Koks vyriškas kilnumas! Mintimis jis visada bus su ja. Optimistas Juozas. Liū-

dėti neverta. Jis siūlo jai vadovautis posakiu: "Kitaip nebus negu kad bus".

Kiekvieną laišką Juozas baigia surasdamas vis kitokių išsireiškimus, sakinius, frazeologizmus. Vilties svajonę jis gaivina "maldos žodžiais ir ilgesio ašara". Laiškuose yra ir fragmentų iš tuo metu jo rašomos knygos "Partizana".

Skaitydamas knygą jauti, kad Juozo jausmai – karšti ir tyri – priklauso Nijolei, kaip saulės spinduliai pavasario žemei. Už jų – tragizmas, žiauri tikrovė. Bėgančios dienos priverčia užmiršti, "kad esama žemėje laimės". Vėl prisimename kelerių metų kovos patirtis. "Tu man atleisk... Aš savo padėtį laikau garbinga".

Vasario 16-osios proga jis rašo Nijolei: "Metai su kaupu kai... nematau kryžiuojamos numylėtos mūsų Lietuvos... prisimenu ilgą galerijas mirusių paženklintų draugų ir, gyvent norėdamas, trokštu ir savo kaulus matyt besirikiuojančius tarp anų... Tik gaila to, kas nebaigta pasiekti".

Ar nenujautė šis kovotojas idealistas, kai mus tuomet "nuskriaudęs gyvenimas" pasuks į šiandieną tokiu dvasinio degradavimo keliu?

Knygoje minimi ir kiti iškilūs lietuviai: prelatas Krupavičius, dr. St. Bačkio šeima, Karveliai, Brazaičiai, Vaičiūnaitis, Marija Arštikaitytė, Jonas Pajaujė ir kt. Įtaigūs Julius Kelerio apmąstymai, išsamus įvadinis Juozo žmonos Nijolės Bražėnaitės-Lukšienės straipsnis ir Gabriėliaus Landsbergio parašytasis epilogas.

Knygoje laiškai nemažai (136). Bet ir ne per daug. Ar gali būti per daug meilės Tėvynei ir žmogui? Šioje knygoje tarsi vievrodryje atsispindi dviejų fiziškai ir dvasiškai gražių mūsų tautos jaunų žmonių idealizmas ir pasiaukojimas Tėvynei. Tai šviesus meilės, taurumo ir didvyriškumo pavyzdys Lietuvos jaunimui! Knygos auklėjamoji reikšmė – nenuginti jama.

Šios knygos autorių pažinojau anksi. O su daktare Nijole Bražėnaitė likimas suvedė Atgimimo metais. Reikia pripažinti, kad ji – ne tik prasmingo gyvenimo, bet ir didelės dvasinės kultūros žmogus. Pastebėjau, kad labai ryškus Nijolės bruožas – šilti jos ryšiai su Tėvyne – "pirmąja Juozo žmona", per ilgus priespaudos metus nepamiršusia didvyrio: jo vardu neseniai pavadinta Garliavos vidurinė mokykla ir gatvė Kaune. O "antroji" žmona – dr. Nijolė – išsaugojo ne tik Juozo laiškus, bet ir gvą jo atminimą širdyje.

Abi Juozo Lukšos-Daumanto mylimosios liko jo dvasinė savastis.

Knyga – paminklas žmogui, atidavusiam gyvenimą ir gyvybę Tėvynei.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Tautodailininkės Uršulės Astrienės lietuviškų margučių ir iš šiaudų sukurty pavelsių paroda, trukusią iki balandžio pabaigos, Čikagoje surengė Balzeko lietuvių kultūros muziejus savo galerijoje. Tokie vykinės parodos Mitigano Grand Rapids vietoje gyvenanti U. Astrienė dalyvauja jau beveik tris dešimtmečius. Ankstesnės parodos jį mokydavo lankytojus marginti kiaušinius lietuviškais motyvais.

Tradicinį religinės muzikos koncertą Čikagos lietuviams Verbų sekmadienį savo šventovėje kasmet surengia Šv. Mergelės Marijos parapija ir jos klebonas kun. Juozas Kuzinskas. Sieminiame koncerte dalyvavo ir J. Dambrauskas, G. Rossinio, G. Verdžio, A. Stradello, G. F. Haendelio, G. Bizet, F. Liszt, Ch. Gounod giesmės atliko 22 instrumentalistų simfoninis orkestras, vargonininkas Ričardas Sokas, Antano Lingio vadovaujamas parapijos choras, jam talčinę bei solo giedoję sopranas Margarita Momkienė, mezzosopranas Genovaitė Mažeikienė, tenoras Virgilijus Noreika ir baritonas Vaclovas Momkus. Gausius religinio koncerto dalyvius pasveikino klebonas kun. Jonas Kuzinskas.

Lietuvos diplomato Šveicarijoje dr. Alberto Geručio (1905-1985) visas archyvas iš Berno jau yra laimingai pasiekęs Vilniaus universiteto biblioteką. Ten pernai rudenį buvo atidaryta paroda, skirta diplomatiui, rašytojui ir žurnalistui dr. A. Geručiiui. Lankytojų dėmesį atkreipia ryškūs ir jo įrašas "Į mūsų mokslo ir kultūros aruodą". Albertas ir Elena Geručiai Vilniaus universiteto bibliotekai dovanavo 3.322 knygas, 436 periodinius leidinius, 426 rankraščius ir dokumentus. Išsamieji duomenų randame "Europos lietuvių" 1993 m. liepos 15 d. laidoje pasirodžiusiame Danutės Šiaudintienės straipsnyje "Geručio kolekcijos perdavimo istorija" ir "Tiesioj" lapkričio 10 d. paskelbtame Nijolės Šulgienės pranešime "Parodoje — dr. A. Geručio darbai". Autorė yra Vilniaus universiteto bibliotekos rankraščių skyriaus vedėja. Iš jų sužinojome, kad dr. A. Gerutis jau 1975 m. archyvą pasiūlė dabartinei Martyno Mažvydo bibliotekai, bet iš jos tada nesusilaukė atsakymo. Archyvų susidomėjo Vilniaus universiteto biblioteka su jai vadovavusiu Jurgiu Tornau. Dr. A. Gerutis jai paštu pradėjo siųsti knygas, bet jų dalį sulaukė cenzoriai. Universiteto rektoriui J. Kubiliui 1983 m. pas dr. A. Gerutį pavyko nusiųsti sovietinės firmos sunkvežimį. Tačiau J. Tornau, negavęs oficialios komandiruotės, nuvažiojo traukiniu ir paruošė didelę spaudinių siuntą. Tarp jų buvo ir Šveicarijos LB valdybos pirm. dr. V. Draugužio-Hoferio dovanotas senų žemėlapių rinkinys. Sunkvežimiu atvežtos siuntos Vilniuje laukė cenzoriai ir KGB atstovai. Jie pasiėmė kele tą leidinių, bet juos turėjo grąžinti po ilgų ginčų Maskvoje.

Paskutinę dr. A. Geručio archyvą dalį, kurios cenzoriai nebūtų praleidę, išsaugojo velionies našlė Elena Gerutienė ir atsiuntė jau atgimusiai Lietuvon. Vilniaus universiteto bibliotekoj surengtoji parodoja yra Mažosios Lietuvos veikėjo Erdmono Simonačiū dienoraštis, J. Tumo-Vaižganto veikalas "Lietuvių tautos valia susidaryti nepriklausomą Lietuvą" (1917) rankraštis, evangelikų kun. V. Gaigalaičio "Lietuvos evangelikų bažnyčia 1920-1932 m." Dr. A. Gerutis yra išsaugojęs dalį šio kunigo archyvo ir išgelbėjęs visuomenininko J. Gabrio archyvą. Su paties dr. A. Geručio archyvą Vilniaus universiteto biblioteka gavo ir Freiburge Taikomiosios dailės instituto įsteigusio dail. V. K. Jonyno tarėnibinis 1946-50 m. dokumentas. Didelės vertės Vilniaus universiteto bibliotekai turės dr. A. Geručio surinktos knygos lietuvių, prancūzų, vokiečių, anglų kalbomis, išleistos Vakaruose, liečiančios Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir net Armėniją. Dr. A. Gerutis taipgi rašė Šveicarijos lietuvių istoriją, ją pradėjęs XVI šimtmečiu, kai studijuoti Bazelio universitete atvažiavo pirmieji lietuviai. Deja, šio didelio darbo liko tik nespėtas užbaigti rankraštis. Pradėtus rašyti knygos apie Lietuvos diplomatiją rankraštį velionis prieš mirtį paliko Stasiui Lozoraičiui.

Lietuvos muzikos akademijos naujuoju rektoriumi iškilmingai buvo įvesdintas prof. Juozas Antanavičius. Jis padėjo 10 metų Lietuvos konservatorijos rektorius pareigas ėjusiam prof. V. Laurušui ir prorektoriumi prof. K. Grybauskui. Naujajai Lietuvos muzikos akademijos rektorių sveikino Lietuvos rektorių kolegijos nariai, Lietuvos seimo ir vyriausybės atstovai.

Estetinio lavinimo studijų vaikams yra įsteigusi Klaipėdos pavelsių galerija, vadovaujama N. Navogreckienės. Studijoje vaikai mokosi taisyklingo kūno valdymo, šokių pagrindų, bendravimo, etiketo abėcėlės ir užsienio kalbų. Jie taipgi susipažįsta su pirmaisiais dailės žingsniais specialiai įrengtos skulptoriaus, grafiko ir tapytojo dirbtuvėse.

Šiauliu "Aušros" muziejus surengė savo fonduose turimų nuo XI š. Lietuvoje cirkuliavusių pinigų parodą. Pirmieji lietuviški pinigai Lietuvoje XI-XIV š. buvo vadinami ilgaisiais. Mat jie buvo tik sidabrinės lazdelės, neturėjusios jokio valstybinio ženklo. Vytiš ir Gedimino stulpais vadinamas didžiųjų kunigaikščių dinastijų herbas ant Lietuvos pinigų atsirado tik didžiųjų Lietuvos kunigaikščių Algirdo, Kęstučio, Vytauto valdymo laikais. Labai retas rodinys šioje parodoje buvo XIV-XV š. monetos, vienoje pusėje turėjusios Vytiš, kitoje — dvigubą kryžių. Pirmoji pinigų kalykla atsirado XV š., kai Lietuvą valdė Aleksandras Jogailaitis, o pirmieji dukatai pavadinti auksiniai pinigai buvo pradėti kaldinti XVI š. Parodon taipgi buvo įjungta ir rusiškų, lenkiškų bei vokiškų pinigų. Lietuvoje cirkuliavusių atskirais istorijos laikotarpiais. Išsamus buvo ir Lietuvos litų rinkinys, pradedamas pirmaisiais 1922 m. laidos ir baigiamas dabartiniais, prie jų prisiglaudusiais neilgai tegravavusiais talonais.

Robertą Verbą, talentingą dokumentinių filmų kūrėją, balandžio 2 d. Vilniuje pakirto sunki ir ilga liga. Velionis buvo žemaitis, gimęs 1932 m. rugėjo 13 d. Medekšinėje, dabartiniame Raseinių rajone. 1960 m. baigęs Sąjunginį kinematografijos institutą, tapo filmu režisieriumi ir operatoriumi vadinamu filmuotoju. Dirbdamas Lietuvos kino studijoje, jis pasirinko dokumentinius filmus ir films liko ištikimas iki mirties. Debiutavo 1965 m. trumpu dokumentiniu filmu "Senis ir žemė", poetiškai įamžinusį paprastą kaimo žmogų. Minėtinos jo dokumentinės apybraižos "Ištikimybė" ir "Vincas Svirkis" (1967), "Čiutytė rūta" (1968), "Šimtamečių godos" (1969), "Pasakutė vienkiemio vasara" (1971), Čiurlionytės skirtosios "Seserys" (1973). Velionis paliko ir 1975 m. M. K. Čiurlionių sukurty pilnametražį dokumentinį filmą "Pasauli vaizduojuos kaip didelę simfoniją...". 1970 m. R. Verbą už savo įvairius dokumentinius filmus laimėjo Lietuvos respublikinę premiją. Velionis, vadovė lietuvių ekrano poetu, palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

Dainų ir šokių ansamblis "Lietuva", kurio meno vadovas dabar yra buvęs birbynininkas Pranas Budrius, antrą kartą lankėsi Olandijoje. Pirmąjį gastrolinę kelionę įvyko 1992 m. Ši kartą per dešimt dienų buvo surengti aštuoni "Lietuvos" ansamblio koncertai įvairiuose Olandijos miestuose. Siemetinių gastrolių organizatorius buvo Z. Supierzas, prašęs programon įjungti dainas ir tautinius šokius iš pagrindinių Lietuvos sričių. Žiūrovus viliojo pirmosios "Lietuvos" gastrolės padarytos spalvingos nuotraukos, spaudoj paskelbti šilti muzikos kritikų atsiliepimai. Olandija dabar neturi profesionalių folkloro ansamblių. Veikia tik saviveikliniai, negaunantys finansinės paramos, kuria naudojasi profesionalieji teatrai bei jų meniniai vienetai. Pasak Pr. Budriaus, folkloras Olandijoje sunyko dėl spartaus kaimų sumoderninimo. Taip olandai prarado etnografinį palikimą. Liaudies menas ten dabar yra tik muziejinė reitenybė. Tad netenka stebėtis labai jausmingu "Lietuvos" sutikimu. Ešą pagyvenusį žiūrovų akys žibėjo ašaroms. Mat "Lietuvos" ansamblio programos jiems priminė jau prarastus savus senuosius papročius. V. Kst.

SŪDUVOS ŠILUVA – taip žmonės vadina šventovę prie Dusios ežero, kur stovėjo koplyčia, garsi savo stebuklinguoju Dievo Motinos paveikslu. Kadaisė per Sekminių ir Petrinių atlaidus čia suplaukdavo minių minios maldininkų. Bolševikėmų koplyčia buvo nugriauta. Dabar ten likę tik pamatų akmenys, pristatytą kryžių, kryželių. Tačiau greta, aukštesnėje, kur ne taip drėgnai, kyla naujos koplyčios sienos. Atgims Sūdusų Šiluva

Nuotr. Alf. Laučkos

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	4.75%
180-364 d. term. ind.	5.25%
1 metų term. indėlius	5.25%
2 metų term. indėlius	5.25%
3 metų term. indėlius	5.75%
4 metų term. indėlius	6.00%
5 metų term. indėlius	6.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.00%
1 metų GIC-met. palūk.	5.75%
2 metų GIC-met. palūk.	6.00%
3 metų GIC-met. palūk.	6.25%
4 metų GIC-met. palūk.	6.75%
5 metų GIC-met. palūk.	7.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP....	3.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	6.00%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	6.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.50%
Taupomąją sąskaitą	3.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	8.50%
Sutarties paskolas	
nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	8.00%
2 metų	8.50%
3 metų	8.75%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	6.25%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Real Estate Service

"CENTRO KUBAS"

Tik lietuvių tvarkomas nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus "Centro kubas" priima užsakymus parinkti ir įsigyti gyvenamuosius namus ir butus Vilniuje. Kiekvienam besidominčiam asmeniškai suteiksime informaciją.

"Centro kubas"
Pylimo gatvė Nr. 12
2001 Vilnius
Lithuania
tel. (370-2) 22-70-90, 22-78-41

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Hamiltono "Kovas" jaunių B klasės komanda, 1994 m. ŠALFASS-gos jaunių krepšinio pirmenybėse Klivlande laimėjusi meistrerio titulą. Klūpo iš kairės: M. Palčiauskas, S. Blekaitis, J. Chrolavičius. Stovi iš kairės: Arvydas Šeštokas (klubo pirm.), M. Jankus, J. Repšys, A. Pitman, I. Stankevičius, A. Breichmanas ir A. Breichmanas (treneris) Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Lietuvai ketvirtoji vieta

1994 m. balandžio 2-9 d.d. Vokietijos Mannheime įvyko Europos jaunių krepšinio žaidynės, dalyvaujant 12-kos valstybių rinktinėms: JAV, Ispanijai, Australijai, Lietuvai, Izraeliui, Slovėnijai, Prancūzijai, Italijai, Graikijai, Vokietijai, Rusijai, Turkijai. Jos buvo suskirstytos į du pogrupius, išskiriant praeitų metų baigėms dalyviams Lietuvai ir JAV. Į Lietuvos grupę pateko Ispanija, Turkija, Izraelis, Vokietija. Mūšiskiai, įveikę Ispaniją 88:79, Vokietiją 78:56, Turkiją 88:66, Italiją 87:52, bet paskutinėse sekundėse pralaimėję Izraeliui 75:76, tačiau turėdami geresnį krepšio skaičių, iškovojo pirmą vietą. Tokiu būdu, pusbaigėme Lietuvai teko susitikti su B grupės antrosios vietos laimėtoju – JAV rinkine. Puikiai mūšiskiai kovojo pirmame puslaikyje, laimėdami jį 42:33, tačiau visiškai stiprūs amerikiečiai vėliau pralaužė lietuvių atsparumą, laimėdami rungtynes 99:91 (33:42). Vokiečių spauda plačiai aprašė šias rungtynes, įdėdama net nuotrauką ir kartu pažymėdama, kad tik rungtynių pabaigoje Lietuva buvo paklupdyta. Rungtynės stebėjo 3 tūkst. žiūrovų, daugiausia JAV kariškiai, nes rungtynės vyko jų bazės sporto salėje. Po šio pralaimėjimo dėl trečios vietos mūšiskiai susitiko su Australijos rinkine. Žaisdami be jokio entuziazmo (atrodė, kad mūšiskiai susitaikė su ketvirta vieta) lietuviai pralaimėjo kengūrų žemės atšovams 61:110 (26:48). Baigėme JAV nugalėjo Ispaniją 91:71. Toliau valstybės iširikiavo taip: 3) Australija, 4) Lietuva, 5) Izraelis, 6) Slovėnija, 7) Prancūzija, 8) Italija, 9) Graikija, 10) Vokietija, 11) Rusija, 12) Turkija. Daugiausia taškų laimėjo mūšiskis K. Šeštokas – 138, amerikietis Carteris – 135, izraelio Steinas – 134, australas Tharahairis – 131. K. Baronas

bus. Tuo būdu Ivanaukas pasirodė Austrijos komandoje "Austria", kurioje žaidė tris sezonus ir kuri tris kartus tapo Austrijos čempione. Europoje Ivanaukas buvo pastebėtas. Daugelis klubų, ypač vokiečių, norėjo jį turėti. Prieš šį sezoną rudens metu žaidžiantį Valdą Ivanauką iš "Austria" klubo norėjo nupirkti "Duisburg", "Eintracht" ir "Hamburg" klubai. Daugiausia galėjo pasiūlyti "Hamburg", kuris, sumokėjęs austrams milijoną dolerių, gavo futbolininką, kuris tuoj tapo Hamburgo sirgalių favoritu.

Valdo Ivanauko debiutas Vokietijos futbolo lygoje buvo nuostabus: pirmose dviejose rungtynėse jis įmūšė tris įvarčius, jį pavadino "Ivanu", o žiūrovų tribūnose šalia "Hamburg" klubo vėliavėlių pasirodė lietuviškos trispalvės.

Vokietijos spauda sužinojo, kad Ivanauko prosenėlė buvo vokiečių ir pasiūlė, kad jis turėtų stengtis gauti Vokietijos pilietybę. "Aš esu lietuvis", – jis atsakė į tokias pasiūlymus, – "ir ketinu jau šių metų rudenį žaisti atrankiniame turnyre dėl Europos čempionato Lietuvos rinktinės sudėtyje". J.B.

Rusas apie geriausią lietuvi futbolininką

Niujorkie leidžiamas rusų kalba dienraštis "Novoje Ruskoje Slovo" išspausdino išsamų straipsnį apie Lietuvos futbolininką Valdą Ivanauką. Straipsnio autorius Aleksandr Gorbunov rašo:

"Valdas Ivanaukas, kuriam šių metų paskutinę liepos dieną sukaks 28 metai, yra gerai žinomas Vilniaus "Žalgirio" futbolininkas, kuris pagrindiniame sąsate pasirodė lygiai prieš 10 metų. Jau kitais metais šį gabų lietuvių žaidėją sovietai išsivežė į Maskvą, kad tarnautų armijoje ir Centriname armijos sporto klube.

Kariuomenės sporto vadovybė darė viską, kad Ivanaukas, Sovietų Sąjungos jaunių rinktinės žaidėjas, liktų Maskvos CASK. Valdas tuo tarpu kiekvieną dieną žymėjo savo kalendoriuje ir nekantriai laukė, kada galės grįžti namo. Jis buvo kalbinamas tapti sovietų armijos karininku. Siūlė jam už tai butą Maskvoje, bet Ivanaukas tvirtai laikėsi savo nusistatymo ir paliko sovietiską sostinę tą pačią dieną, kai pasibaigė jo kariška futbolo "tarnyba".

Ivanaukas tapo "Žalgirio" žvaigždė. 1987 m. jis su šia komanda iškovėjo Sov. Sąjungos čempionatą "bronzą", jį vilko į pirmąją Sov. Sąjungos ir olimpinę rinktinę. Valdo žaidimu susidomėjo kai kurie vakarų Europos klubai. Tačiau 1990 m. vasarą Lietuvos futbolininkai išstojo iš Sov. Sąjungos futbolo federacijos, ir tai galėjo nutraukti gabų futbolininką karjerą.

Lietuviai, išstoje iš Sov. Sąjungos futbolo federacijos, negavo tarpautinėje plotmėje reikiamo pripažinimo ir negalėjo išduoti žaidėjamis vadinamos "žalios kortelės", kuri leistų pasirašyti sutartį su užsieniu.

Vladas Ivanaukas ir jo bičiuliai susirūpino, tačiau greit iš šios padėties rado išeitį. "Žalgirio" futbolininkams perėjimo punktu tapo jų pasirinktas Maskvos "Lokomotyvo" klubas. Vilniaus futbolininkai atvykdavo į Maskvą, kelis mėnesius pažaisdavo "Lokomotyvo" sąstate Sov. Sąjungos pirmenybėse, o paskui "Lokomotyvas" ir Sov. Sąjungos futbolo federacija duodavo lietuviams futbolininkams leidimą pereiti į Vakarų Europos klubus.

mamečių sutarčių sumos jau bus ribojamos, todėl meženis kandidatų skaičius pateks į NBA.

Šarūnas Marčiulionis arti pusantro NBA varžybinio sezono praleido begydydamas sužeistą koją. Jis tikisi, kad sekančiame dalyvaus, ir sekėmė jį lydės kaip ir anksčiau. Sig. K.

Jaunučių krepšinis Klivlande

1994 m. ŠALFASS-gos jaunučių krepšinio pirmenybės vyko balandžio 23-24 d.d. Klivlande ir jose dalyvavo 23 komandos. Meisteriais (B, D ir E) tapo Hamiltono "Kovo", o C klasėje Londono "Tauro" jaunieji krepšininkai. Pirmenybes pravedė Klivlando lietuvių sporto klubas "Žaibas". Plačiau apie šias varžybas kitą kartą.

Ateitininkų žinios

Mokslieiviai – ruoškitės pirmam susirinkimui! Šeštadienį, gegužės 14, po šeštadienės mokyklos įvyks susipažinimas su Moksleivių ateitininkų sąjunga (MAS). Dalyvaus ypatingas svečias iš MAS centro valdybos, rodysime skaidres, kartu bendraudami ir vaishindamiesi "pizzą" planuosime tolimesnę veiklą. Bus parūpintas susisiekimas iš lietuviškos mokyklos ir po susirinkimo i namus. Kviečiamas visas moksleivių amžiaus jaunimas dalyvauti. Norintys daugiau informacijos, kreipkitės 533-0621 (kun. Edis Putrimas).

Trys susirinkimai pramatyti prieš vasaros atostogas. Pirmasis įvyks gegužės 14 d., po to numatytos datos susirinkimams birželio 5 d. ir birželio 19 d. Apie pakeitimus pranešime per pirmąjį susirinkimą.

Ateitininkų agapė įvyks gegužės 15 d. po 10.15 Mišių parodų salėje. Ateitininkų federacijos atstovs padarys pranešimą apie šią vasarą įvykstantį XII Ateitininkų kongresą Vilniuje. Šie kongresiniai metai yra ypatingi ateitininkams, nes kongresas pirmą kartą nuo pirmosios nepriklausomybės laikų suves Lietuvos ir išsvijojos bendraminčius. Ne visi galės dalyvauti kongrese, bet dalyvaujant agapėje, sužinosime kas ten vyks, kad galėtume dalyvauti bent dvasioje.

Popežius Jonas Paulius II švenčia savo gimtadienį gegužės mėn. Šia proga bus surengta paroda apie Popežiaus kelionę į Lietuvą 1993 m. Nuotraukų, plakatų, paveikslų ir knygų paroda bus parodų salėje po visų Mišių.

Studentų ateitininkų rekolekcijos ir baidarių kelionė įvyks 1994 m. gegužės 27-29 d.d. Algonquin Parke. Rekolekčių programą praves kunigas Antanas Saulaitis, SJ. Keliaudami baidarėmis, pamąstysim kas yra ir kaip mes kuriam Dievo Karalystę pagal jo valią. Penktadienį vakare gegužės 27 d. nuvyksime į Dwight Base (netoli Huntsville). Pernakvosime Dwight Base penktadienio vakarą. Pradėsime išskyla anksti šeštadienio rytą. Sekmadienio vakare grįšime į Toronto. Rekolekčių mokesčiai \$110.75. Prašome iš anksto užsiregistruoti (iki gegužės 15 d.) kreipdamiesi tel. 447-6043 arba 588-4744.

1994 – Ateitininkų kongreso metai! Liepos 11-14 d.d. įvyks prieš kongresinė moksleivių ir studentų ateitininkų stovykla Berčių stovyklavietėje (netoli Panevėžio). Įvairi nuotaikinga akademė bei darbinė programa paruos dalyvių Kongresui. XII Ateitininkų kongresas vyks po stovyklos, liepos 15-17 d.d., Vilniuje. Tolimesnės žinios rasite šiame skyrelyje.

Šios savaitės mintis: Balandžio lietus atneša gegužės pumpurėlius

Skautų veikla

• Skautų tėvų komitetas gegužės 14 d. nuo 8 v.r. rengia įvairių daiktų išpardavimą (rummage sale) Neil McLennan Parke į šiaurę nuo Bloor prie Runnymede požeminio. Kas dar neatvėžė daiktų, juos galima pristatyti tą patį rytą.

• Pasaulio skautų globoje Šv. Jurgio minėjimo proga balandžio 24 d. "Rambyn" ir "Satrijos" tūnatai organizuoti su vėliavom dalyvavo klebono kun. J. Staskaus atnašautose Mišiose Lietuvos kankinių šventovėje. Iškilmingumą didino muz. N. Benotienės vadovaujamas jaunimo choras, įsijungiant ir solistei S. Žiemelytei. Mišių skaitinimas atliko sl. L. Narušis.

Po pamaldų Anapilio salėje įvyko iškilminga sueiga. Dalyvavo 120 skautų-čių. LSB VS v.s. fl. A. Seko įsakymu Pažangumo žymeniu apdovano: J. Baliūnas, L. Geniotis, D. Narušis, J. Šimonėlis, D. Sonda; Vėliavos žymeniu sl. R. Pečiulis ir v.sl. S. Valadka ir Tėvynės sūnaus žymeniu v.sl. D. Viskontas ir v.sl. A. Pacevičius. Paskirti nauji vadovai: DLK Mindaugo sk. draugininku ps. R. Kalendra, sk. vyčių būrelio vadu v. sl. G. Karasiejus. Vilkiuko žodį priėmė A. Petrasauskas. LSS VS v.s. B. Banaitienės įsakymu v.s. v.sl. D. Petrasukienė, pakelta į paskautininkės laipsnį, atliko skautininkės žodį. Šventės proga tun. v.s. A. Senkus visus sveikino ir kvietė registruotis į "Romuvos" stovyklą. Sueiga baigta vėliavų išnešimu ir maldą "Ateina naktis". M.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.75% už 90 dienų term. indėlius	
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.25% už 1 m. term. indėlius	
5.25% už 2 m. term. indėlius	
5.75% už 3 m. term. indėlius	
6.00% už 4 m. term. indėlius	
6.00% už 5 m. term. indėlius	
5.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
5.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 2 m. GIC invest. pažym.	
6.25% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
5.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
6.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.50% už OHOSP (variable rate)	
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.50% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000	
2.50% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.00%
už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.00%
2 metų	7.75%
3 metų	8.00%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	6.00%
(variable rate)	

A s m e n i n e s p a s k o l a s duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriej mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamojo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidojimų namų).

Rožės ilgais kotelis \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną. Paruoštos gėlės įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prieinamos kainos. Pristatome Toronto miestelė nemokamai. Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines viryklas, indų plovimo mašinas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
PAGE 370-3539 arba tel. 222-1372 Toronto
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

• Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS I LIETUVĄ per Amsterdamą, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Varšuvą arba kitomis jūsų pageidaujamos oro linijomis. Didelis pasirinkimas, geros kainos.

\$995.00 plius mokesčiai – per KOPENHAGĄ išskrendant gegužės 25 arba birželio 1 ir grįžtant birželio 9, 30 arba liepos 14. Pilna kaina mokama užsisakant kelionę.

Naudokitės proga, bilietų neperdaugausia!
– ĮSPARDAVIMAS RIBOTAM LAIKUI –
Skrendant dviem asmenimis kartu, į virš minėtą kainą įsiskaito ir 2 nakvynės Kopenhagoje. Skrendant pavieniui – už naktį priemoka \$50. Del smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Kristiną (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Kanados lietuvių bendruomenės žinios

Pagalbos Lietuvai siunta išsiųsta baltandžio viduryje: Širvintų rajono centrinei ligoninei pasiųsta du šviestuvai operaci-nėms, intensyviai ligonių slau-gai 12 lovų, 8 stalai, 9 dėžės įvairių medikamentų; Kauno II klinikinei ligoninei 7 vežimėliai ir 18 įvairių reikmenų invalidams; įvairių medikamentų Kauno Kardiologi-jos institutui; 4 dėžės medicini-nių knygų – Lietuvos sveikatos ministerijos bibliotekai; Kauno Raudonojo kryžiaus ligoninei – 5 dėžės drabužių ligoniams; Klaipėdos universiteto vakarų Lietu-vo ir Prūsijos istorijos centrui bei Lietuvos literatūros institu-tui – įvairūs išieivijoje išleisti istoriniai veikalai; Kauno Tech-nikos mokyklai – 14 dėžių mokslo vadovėlių; Vilniaus Verslo mokyk-lai – 10 dėžių metodinės literatū-ros; Alytaus Aukštajai techninei mokyklai – 8 dėžės vadovėlių; Kul-tūros ir švietimo ministerijos in-formatikos bei prognozavimo cent-rui – 125 kompiuteriai; Katalikiš-kajai radijo stočiai "Mažoji stu-dija" – 13 dėžių išieivijos spaudos leidinių; Vilniaus universiteto bibliotekai – 42 dėžės įvairių kny-gų (a.a. A. Šukio palikimas); Kul-tūros ir švietimo ministerijai – 15 dėžių vadovėlių. Visas organi-zacinis darbas – tai KLB valdybos Humanitarinės pagalbos sekci-jos (pirm. Vilija Gačionytė) rū-pestis, talkininkaujant R. Punks-riui, A. Kalendrai bei kitiems sa-vanoriams. Siuntos persiuntimą fi-nansavo Toronto "Paramos", Ha-miltono "Talkos" bei Priskikimo parapijos kredito kooperatyvai. KLB valdyba dėkoja visiems au-kotojams bei talkininkams, pri-sidėjusiems prie šios prasmīn-gos dovanos Lietuvai.

Baltiečių vakaras Otavoje įvy-ko baltandžio 26 d. Tai jau dvide-

šimt pirmasis toks gražus Kana-dos baltiečių federacijos rengi-nys. Buvo malonu, kad ir politi-nio atoslūgio laikotarpiu Balti-jos valstybių klausimai yra ak-tualūs Kanados valdžiai. Gausus būrys parlamentarų, senatorių bei užsienio reikalų pareigūnų rado laiko ir matė reikalingą parem-ti baltiečius tiek morališkai, tiek ir finansiškai, surandant lėšų Kana-dos biudžete įvairių projektų įgyvendinimui Lietuvoje, Latvi-joje ir Estijoje. Vakaro garbės svečiu buvo Kanados užsienio rei-kalų ministeris A. Ouellette. Susi-tikimas praėjo draugiškoje bei šil-toje aplinkoje.

Kanados lietuvių bendruome-nė Dainų šventės komitetui pa-aukojo \$220 JAV dol., apmokėda-ma visų vykstančių Kanados meni-nių kolektyvų šventinius skiria-muosius ženklus bei plakatus.

Kanados lietuvių bendruomenei aukoję: Otavos apylinkė: \$50 – J. V. Daniai; \$40 – L. Giriūnas; \$30 – P. E. Jurgučiai; \$20 – E. J. Barisovs, R. O. Barisovs, V. A. Radžiai, dr. A. Sidlauskas; \$10 – V. S. Balsevi-čiai; G. Mitalai, J. Morkūnas, dr. M. Ramūnas.

\$100 – A. Senkus (Toronto); \$50 – A. Smilgas (Vancouver); P. Ro-žaitis; \$20 – O. Juodišienė, B. Jo-nelienė (Toronto); \$10 – M. Andriu-levičius, J. P. Ivanauskai.

Visiems aukotojams KLB valdy-ba nuoširdžiai dėkoja.

Vaizdajuostė "Mūsų pastogėje" vis plačiau žinoma ne tik Kana-doje, bet JAV ir Vokietijoje. Tad kviečiame visus praturtinti savo videotekas tautiška vaizdajuoste. Kaina \$20, plius persiuntimo išlaidos. Cekių rašyti KLB vardu ir siųsti į KLB raštine: 1011 Colle-gate St., Toronto, Ont. M6H 1A8, Ca-nada. Inf.

Aukos Kanados lietuvių fondui

Inašai Kanados lietuvių fondui už mirusius: \$100 – a.a. Leoną Kar-būną; L. Urbonienė; \$10 – a.a. Vy-tautą Buragą; P. Sidlauskas, K. Žil-vytis, P. Žūbas, S. Karnas, A. Povilauskas, J. Tiškūnas, J. Lasys, J. Bukšaitis, P. Šturmus, J. Nešukai-tis, J. Kristolaitis; \$20 – a.a. Agotą Norkevičienę; P. Zabarauskas; \$100 – a.a. Praną Dainių; Britų Ko-lumbijos medžiotojų klubas "Beb-ras"; \$50 – a.a. M. Janulionienę; R. Traczyk; \$20 – a.a. Joną Araminą; P. Adamonis, J. Dalmotas, A. Da-sys, K. Mickus, V. Markauskas, M. Kringelis, Z. Barysas, J. Naru-ševičius, J. Žitkus, L. Stankevi-čius, J. Mičliauskas, V. Škaigis-rius; \$825 – a.a. Antaną Danaiti; P. Ledas, V. L. Pleškaitis, V. J. Da-nys, P. R. Brikis, A. A. Paškevičius, R. O. Barisa, A. Gudžiūnienė, N. Z. Dabrowski, V. N. Raisy, J. E. Va-liulis, V. V. Radžius, A. B. Eiman-tas, B. Vilėniskienė, R. Taaffe, V. J. Pristepionka, J. A. Buivydas, J. A. Morkūnas, P. Jurgutis, A. Bru-

ženė, B. R. Čeponkus, K. Barteš-ka, I. Gabalis, V. S. Balsevičius, L. Giriūnas, J. V. Verbyla, A. Si-mankienė, dr. A. Jurkus, G. S. Mi-talas, dr. A. Sidlauskas.

Palikimai: \$1,000 – Tony Janel (Janelūnas); \$100 – Jonas Arminas. Asmeniniai inašai: \$1,500 – (\$12,750) kredito kooperatyvas "Parama"; \$500 – (\$1,000) S. Veive-rys; \$300 – (\$400) dr. A. D. Dickson; \$150 – P. Basys; \$125 – (\$12,075) KLB Otavos apylinkė; \$120 – (\$240) I. L. Prialgaukas; \$100 – A. B. El-mantas (\$200); J. Staškevičius (\$500); A. Saplys, M. Danielius, A. S. Danaitis (\$700); G. Paulionienė, J. Wawrow, L. Wawrow, L. Našlė-nienė, A. Garkūnas (\$200); A. Stase-vičius (\$1,200); V. Adamonis (\$500); I. Adamavičienė, I. Kairienė, Ne-kaltai Pradėtosios Marijos vienuo-lijos seserys; \$50 – A. A. Paškevi-čius (\$1,400); \$20 – J. Puzas.

Aukojusiems dėkoja Kanados lietuvių fondas.

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas

Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", aukšą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

AUDRA
travel & CRUISES
CORPORATION

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Keliaukite į Lietuvą

patogiais FINNAIR, KLM, LH ir Austrų lėktuvais
Kelionės su FINNAIR į Vilnių ir Kauną kiekvieną penkta-dienį. Skrydžiai nuo gegužės 20 d. iki rugsėjo 30 d. 1994 m.

\$1050 (kan.)

Kelionės su KLM (Olandų oro linija per Amsterdamą)
Kelionės – kiekvieną pirmadienį, trečiądienį, šeštadienį.

DAINŲ ŠVENTĖS grupė

išvyksta KLM lėktuvu liepos 2 d.

Speciali kaina – \$1239 (kan.)

Smulkesnį žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Iškvietimus bei keliones giminiams atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiūsti pinigų ir vaistų giminiams
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiams laivais
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugoje gieda jaunimo choras, vadovaujamas muz. NIJOLĖS BENOTIENĖS (stovi kairėje)

SKAITYTOJAI PASISAKO

IŠ PRAGARO IŠGELBĖTAS...

Ruanda, kadaise taikinga šalis, nuo 1994 m. baltandžio 6 d. pasida-rė pragaru: prasidėjo baisios žu-dynės, atsirado šimtai tūkstančių pabėgėlių. Tas pragaras dar nesibaigia. Visi baltieji gyventojai buvo iš ten evakuoti ir nebėra ten jokios pasiuntinybės.

Iš to pragaro mane išgelbėjo Jungtinių Tautų kareiviai ir pavo-jingose vietose mane paslėpė savo tanke. Išsprukau iš ten be jokių dokumentų ir visi mano adresai ten liko... Labai norėčiau susi-siekti su bičiuliais JAV-ese ir Ka-nadoje, kur tikiuosi rudenį lanky-tis. Tad prašau bičiulius tautie-čius, kurie man rašydavo ir kurie norėtų, kad rudenį susitikimėme, man atsiųsti savo adresus ir tele-fono numerį žemiau nurodytu ad-resu.

Labai už tai dėkoju ir linkiu pa-laimos!

Kun. Hermanas Šulcas, SDB,
Heidkamp 37, 21335 Lueneburg,
Germany.
Tel. 0049-4131-42329
Faksas: 0049-4131-44676

PRIEKAIŠTAI TIKINTIESIEMS
Iš straipsnį "Nepagrįsti priekaiš-tai Lietuvos tikintiesiems "TŽ" 1994 m. 16 nr. gauta pora ilgokų atsiliepimų. Čia pateikiamos bū-dingės ištraukos. RED.

Perskaiciusi gerb. kun. K. J. Ambraso, SJ, straipsnį "TŽ" 1994 m. 16 nr. nepasakyčiau, kad tie Algirdo Gustačio priekaištai taip jau visai nepagrįsti.

Atverskime Lietuvos istorijos lapus. Matysime, kad su krikščīn-ybe Lietuva buvo ir aplenkinta. A. Gustaitis to nepamiršo. Ir ne be pagrindo.

O kaip dabartinė Lietuva yra su tautinėmis mažumomis? Jos šaukia autonomijos! Ir net melan-gingai šūkiauja apie Lietuvą spau-doje (juk neseniai tai buvo). Tai ar dar negana mažumų, kurios už-simojusios skaldyti Lietuvą? Ar dar negana savo pačių moralinio ir materialinio skurdą? Visa tai atėjo su okupacijom.

Sutton GROUP
realty systems inc.

RAIMUNDAS (Raymond)

PACEVIČIUS

Jei norite pirkti ar parduoti namą ar gauti informaciją, prašome kreiptis šiais telefonais:
darbo tel. (905) 896-3333 galima susisiekti 24 val. (Pager); namų – (905) 524-3899; FAX (905) 848-5327.

Adresas: 1528 Dundas St. West,
Mississauga, Ont. L5C 1E4
Maloniai patarnausime lietuvių ir anglų kalbomis.

HOMELIFE
Realty One Ltd.

PARDUODAMAS trijų miegamųjų namas netoli Šv. Juozapo ligoninės ir Ronces-valles gatvės. Prašoma kaina \$217.500. Privatus keliukas į garažą. Gražiai pertvarkytas namo vidus pakelia pirkimo vertę. Tai Jūsų svajonė. Tuojau skambinkite tel. 763-5161 – **MARIJANA McKinnon**. Seminaras namų pirkėjams – kovo 22 d., 7 v.v.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių • staliaus darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas • elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įve-dimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prielaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas • virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas • 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas arba
1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventi-nes gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais)
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6

Įstaigos telefonas

(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybė

Lietuvoje:

Gedimino pr. 26-217

Vilnius 2600

Tel. (3702) 22 78 97

Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS

namų pirkimo ir
pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

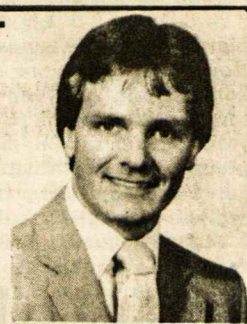
Nemokamas namų
įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6P 1A9

Phone: (416) 769-1616

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos

patarnavimai.

Lietuvių kalba

patarnauja

V. Drešeris ir

Rima (Petkutė)

Drešerienė.

Nekilnojamas
turtas

Patarnavimai

visose pirkimo ir

pardavimo srityse.

Kreiptis į Valterį

ar Rick Drešerius

Nekilnojamo
turto

įkainojimas

– mortgčių

– mokesčių

– turto ir kt.

Kreiptis į

Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Ateinantį sekmadienį, gegužės 15, 11 v.r. Mišijų metu mūsų parapijos vaikučiai priims Pirmąją Komuniją.

— Besirengiančių Pirmajai Komunijai vaikučių pirmoji išpažintis bus gegužės 12, ketvirtadienį, 6 v.v. mūsų šventovėje.

— Gegužės 14 d., 10 v.r., bus laikomos Mišios Lietuvos intencija. KLKM d-jos šios parapijos skyrė narės kviečiamos pamaldose dalyvauti.

— A.a. Antanas Masionis, 85 m. amžiaus, mirė Wasagoje 1994 m. gegužės 7 d. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga. Iš Lietuvos kankinių šventovės, gegužės 10 d., 10.30 v.r.

— Apie ligonius, norinčius kunigo apsilankymo, prašome skambinti Klebonijon tel. 277-1270.

— Kanados lietuvių muziejau Anapilijje patalpose ruošiamas lietuviškų mokyklų mokinių darbų paroda. Vadovė Ieško juostelės "Lietuva, tu mano šiaurės pašvaistė". Muziejau lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais nuo 12 v. iki 9 v.v.

— Artėja Sekminės (gegužės 22 d.) Devynios dienos prieš šią šventę skiriamos maldai, t. y. novenai į šventąją Dvasią. Maldos tekstas yra padėtas prie žiniaraščio. Prašome jį pasiminti ir kviečiame ju naudotis. Pagrindinė intencija — už savo parapijas ir dvasinį atgimimą Lietuvoje.

— Mišios gegužės 15, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Vaelovą Palūną, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Joną Gudelį.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio Motinos dienos popietėje dalyvavo 325 asmenys. Svečių knygoje pasirašė: Jonas Jakaitis iš Vilniaus, Danutė ir Rimas Liaubai iš Medina, Olga, Olga Nechiporenko iš Vinnitsa, Ukrainos, W. Bingham iš Skotijos Glasgowo. Svečius pristatė ir motinas pasveikino LN visuomeninės veiklos k-to pirm. T. Stanulis. Savo kūrybos, skirtos Motinos dienai, paskaitė visuomenininkas ir garbės šaulys Stasys Jakubaitis.

— LN valdybos posėdis įvyks gegužės 12, ketvirtadienį, 7.30 v.r.

— Birželio 11 d. įvyks LN visuomeninės veiklos komiteto rengiamas vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas. Daiktai priimami LN darbo valandomis nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. Negalintys pristatyti drabužių ar daiktų į LN, prašomi skambinti LN vedėjai tel. 532-3311, ir daiktai bus paimti iš jų namų sutartu laiku.

— Gegužės 15, sekmadienį, 1 v.p.p. įvyks LN vyrų būrelio valdybos posėdis. Bus aptarti gegužinės ir poilsio stovyklos reikalai. Negalintieji dalyvauti posėdyje praneša T. Stanuliui tel. 231-4937.

— LN reikalingas darbininkas pastato priežiūrai. Kreiptis į LN rasti tel. 532-3311.

— Gegužės 4 d. LN seklyčioje pagyrintų butų (Kaunas Non-Profit Homes Inc.) valdybos nariai turėjo konferenciją su gyvenviečių ministerijos (Ministry of Housing) atstovais. Buvo išsamiai nušviestas pagyrintų butų reikalingumas, ypač tiems tautiečiams, kurie dėl sveikatos negalavimo bus pakeliami į Slaugos namus, būsimos pastato žemėnuose aukštuose.

— Aukos Slaugos namams priimančios Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose, arba tiesiog siųsti: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

IEŠKAU auklės dvielem būrniukams 10 ir 3,5 m. amžiaus, kuri gyventų kartu. Turi kalbėti rusiškai. Skambinti tel. 905-731-4301.

GĖLĖS

PARUOŠIAM gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuvių ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

REIKALINGAS asmuo visam ar daliniam laikui prižiūrėti vyresnio amžiaus moterį. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 416-251-0798, 905-822-9139 arba 905-527-0107.

IŠNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Jena gatvės rajone į šiaurę nuo Sheperd gatvės. \$645 ir mėnesį. Į kainą įeina mokestis už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Artį parduotuvių. Skambinti tel. (416) 742-5254, (416) 749-2319.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,

Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

High Park - Indian Rd., atskiras namas, geros pajamos, 11 kambarių, 3 virtuvės, 3 vonios, dvigubas garažas, arti tramvajaus ir požeminio traukinio, netoli parduotuvių. Skambinti tel. 231-3000.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį per 10.15 v. Mišias giedojo "Volungės" choras, sol. Anita Pakalniškytė-Puodžiūnienė ir sol. Jonas Vaskevičius.

— Ruošiasi tuoktis Andrius T. Karosas ir Meredith Warton.

— Susituokė Audra Siminkevičiūtė ir Mark Mommesteeg.

— Pakrikštytas Alexander-Peter, Rasos (Saulėnaitės) ir Frank Aiello sūnus.

— Šv. Pranciškaus ordino mūsų parapijos kongregacijos mėnesinis susirinkimas ir Mišios įvyks šį ketvirtadienį, gegužės 12 d., 10 v.r.

— Kun. Klemensas Žalalis, OFM, 75 m. amžiaus, dirbęs mūsų parapijoje 1959-60 m., mirė Bruklne, NY, balandžio 27 d. Palaidotas balandžio 30 d. Šv. Jono kapinėse, lietuvių pranciškonų sekcijoje.

— Labdaros sekcijos surengtas vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas, įvykęs praeitą savaitę mūsų salėje, atnešė apie \$6,000 pelno.

— Mūsų šventovėje gegužinės pamaldos šio kiadieniais vyksta 7 v.v., šeštadieniais Marijos litanių kalbama po 9 v. Mišijų, o sekmadieniais litanija giedama po 11.30 v. Mišijų.

— Mišios gegužės 15, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Povilą ir a.a. Oną Alimus, 9.20 v.r. — už a.a. Antaniną ir a.a. Leoną Dromantus, 10.15 v.r. — už gyvas ir mirusias motinas (noveną), a.a. Anelę Žilienę ir a.a. Joną Gudelį, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

— Padėka visiems prisidėjusiems prie parapijos patalpų-kiemo tvarkymo-valymo gegužės 7, šeštadienį.

— Motinos dienos pamaldas laikė parapijiečiai K. Stulpinas ir E. Steponas. Altoriaus ir mamoms gėles paaugojo Steponų šeima.

— Prisimindami į amžinybę išlydėtą P. Masilių, Buntinų šeimą Čikagoje parapijai paaugojo \$50.

— Metinės sukakties proga į amžinybę iškeliaujanti mamytė prisiminti ir pagerbti Jurgis Sederavičius ir šeima parapijos chorui paaugojo \$50.

— Kun. P. Dilys sveikatos reikais lankėsi Čikagoje. Sekančios pamaldos įprastu laiku gegužės 15, sekmadienį, 11.15 v.r., laikys kun. P. Dilys.

— Valdybos posėdis gegužės 18, trečiadienį, 7 v.v., parapijos patalpose.

— Kviečiame į Vakarų Sibiro tremtinių paremti birželio 9, ketvirtadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje. Rengia Baltiečių moterų tarybos lietuvių skyrius.

— Birželio 18, šeštadienį, 4 v.p.p., P. ir I. Sturmy namuose, (1587 Live-oak Dr., Mississauga), renkasi jaunimas pasiruošti "Pikniko parodai".

— Kviečiame visus jaunai nusiteikusius.

— Birželio 19, sekmadienį, po 11 v. pamaldų, kun. Povilui Dilui pagerbti Toronto Lietuvių namuose įvyks išleistviniai atsisveikinimo pietūs. Kviečiame visus gausiai dalyvauti, pagerbti ilgametį mūsų dviasios vadovą. Dėl informacijos prašome skambinti E. Steponui tel. 622-5896, P. Sturmui tel. 905-274-3529, V. Dauginiui tel. 533-1121.

— Parapijos gegužinė birželio 26, sekmadienį, Huron Parke, (Mavis ir The Queensway). Pamaldos 11 v.r. Po jų bendrą pietūs, žaidimai, linksmonių dalis. V.D.

Virginija Noreikienė ir jos sūnus Laimonas, abu iš Lietuvos, lydimi giminių ir "TŽ" bendradarbių Alg. Eimanto, gegužės 6 d. lankėsi "Tėviškės žiburiose" ir domėjosi laikraščio leidyba. Laimonas — sportininkas, atitarnavęs antrojo šaukimo privalomąją karinę tarnybą vidaus reikalų ministerijos daliniuose.

JAUNAS VYRAS, stropus ir patyręs

dažytojas atlieka įvairius (mažus ir didelius) namų vidaus dažymo darbus greitai, švariai ir sąžiningai. Skambinti Linui tel. 416-767-8987 Toronto.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

"PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų vandentiekio, elektros, keramikos plytelių, stiklo blokų, langų dažymo ir kt. Įrengiame rūsius, vonias, pirtis, lauko verandas. Namų perkėjų dėmesiu. Visapusiška namo apžiūra ir praktiški patarimai. Skambinti Alvydui tel. 848-9628

Teodoras (Ted) Stanulis

ATŽALYNAS

TRADICINĖ PAVASARIO POPIETE

1994 m. gegužės 15, sekmadienį, 1 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose

PROGRAMOJE: Toronto "Atžalyno" jaunimas ir Hamiltono tautinių šokių grupė "Gyvataras"

Veiks loterija, bus kavutė su pyragais.

Visi kviečiami savo dalyvavimu ir aukomis paremti mūsų šokantį jaunimą.

TĖVŲ KOMITETAS

nuoširdžiai kviečia visuomenę!

Toronto Maironio mokykla ir Aukštesnieji lituanistiniai kursai

maloniai kviečia Jus dalyvauti

Iškilmingame mokslo metų užbaigimo akte,

kuris įvyks š.m. gegužės 20, penktadienį, 6.30 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje.

Bilietas — \$20.

MAIRONIO MOKYKLA

Bilietai gaunami mokykloje arba pas B. Batraks telefonas (905) 271-1640.

V. Petrauskas, Rašytojų sąjungos narys, vertėjas iš Lietuvos, Literatūros ir leidybos skyriaus viršininkas Kultūros ir švietimo ministerijoje gegužės 15 d. 2 v.p.p. LN Vytauto Didžiojo salėje skaitys paskaitą tema "Žvilgsnis į Lietuvos biurokratiją".

Jono Jurašo režisuojama drama "Death and the Maiden", parašyta Cilės dramaturgo Ariel Dorfman ir vaidinta 1993 m. rudinį Toronte "Canadian Stage Company", grįžta šį pavasarį į St. Lawrence Centre for the Arts (27 Front St. E.) nuo gegužės 16 iki birželio 11. Šį vaidinimą finansuoja Hummingbird Communications Ltd., kurio vedėjas Fred Sorokin yra lietuvių kilmės. Režisierius Jonas Jurašas, Kauno valstybinio teatro direktorius, yra pasižymėjęs savo darbu ne tik Lietuvoje, bet ir Japonijoje bei JAV-bėse, dėstęs Yale dramos institute ir kituose JAV universitetuose. Praeitą rudinį šis dramos vaidinimas susilaukė plataus atgarsio ir "keturių žvaigždžių" įvertinimo "The Globe & Mail" recenzijoje. Daugiau informacijų galima gauti paskambinant tel. (416) 367-8243 (Patty Jarvis); dėl bilietų — tel. (416) 368-3110.

Inf.

Ontario meno galerija praneša, kad nuo gegužės 23 d. (Victoria Day) galerija veiks nuo antradienio iki sekmadienio 10 v.r. — 5.30 v.p.p. (išskyrus trečiadienius: nuo 10 v.r. iki 10 v.v.) ir visus šventinius pirmadienius.

Sumažinta sveikatos drauda. Ontario sveikatos ministeris Ruth Grier praneša, kad išvykstantiems iš Kanados nuo 1994 m. birželio 30 d. valdžia mokes tik iki 100 dol. dienai už greitosios pagalbos (emergency) priežiūrą ligoninėse ir iki 50 dol. dienai už paslaugas, nereikalaujančias ligoninės patarnavimo (out patient). Li-gės šiol mokėta iki 400 dienai abiem atvejais. Tuo sumažinimu siekiama sutaupyti 20 milijonų dol. per metus.

REIKALINGAS mažas butas viename nerūkiančiam asmeniui. Skambinti tel. 762-3349 Toronto.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilų vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

HIGH PARKO RAJONE išnuomojami su baldais nerūkiančiam ir dirbančiam asmeniui vienas kambarys ir virtuvė arba 2 kambariai ir virtuvė, taip pat kambarys ir virtuvė sklepe. Yra automobiliams pastatyti vietos. Skambinti tel. (416) 762-1569.

PARDUODAMAS puikus dviejų aukštų atskiras namas ramioje gatvėje Stavebank — Isabella rajone. Moderni virtuvė, 4 dideli miegamieji, šeimos kambarys, židynas, 2 išėjimai į kiemą, veranda, garažas dviejiems mašinoms. Artai Anapilio ir parduotuvių. Kaina \$315,900. Skambinti Mr. Mundy telefonu (905) 272-0090 arba (416) 620-4900 Countrywide Realty Sales Inc.

Toronto Maironio mokykla nuoširdžiai dėkoja Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui bei jos valdybai už \$3,500 auką lietuvių bei jos kultūros išlaikymui. Ačiū! Vedėja

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" renginiai — "Gintariniai prisiminimai" balandžio 29 d., ir metinis koncertas "Palangos Juzė" gegužės 7 d., praėjo iškiliai, sulaukė plataus visuomenės dėmesio bei gausių dalyvių. Dėkoma visiems už prisidėjimą prie jų sėkmės. Gintaričių kelionę į Lietuvą parėmusių aukotojų pavardės bei koncerto aprašymas kitame "TŽ" nr. K.

Motinos dienos pietūs Anapilijje praėjo sėkmingai, dalyvaujant pilnai salei žmonių. Programą atliko Anapilio vaikučių chorėlis, ydovaujamas N. Benotienės. Popietei vadovavo KLK moterų dr-jos Anapilio skyriaus narė O. Narušienė. Ruošos darbuose talkino Anapilio moterų būrelio pirm. R. Celejewska ir V. Narušis. Pietus gamino J. Girklienė su talkininkėmis. Popietę rengė Lietuvos kankinių parapijos taryba. D.

Žurnalui "Caritas" Toronte aukojo: \$15 — L. Ozabergaitė; \$5 — M. Bumbulienė, J. Barakauskas, D. Didžbalienė, Z. Didžbalienė, V. Knyvaitė, L. Senkevičienė, D. Vaidilienė. Ačiū.

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neuzmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" — plati apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neuzmirškite ir jo. Iškeliaujanti tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada.

LEIDĖJAI

KROVINIAI Į LIETUVĄ

Laivais ir lėktuvais

Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat

automobiliai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.

Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2

Prašome skambinti **(416) 537-8648**

ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

MONTREALQUE

Pirmąją Komuniją ir Sutvirtinimo Sakramentą AV parapija iškilmingai atšventė gegužės 1 d. Iškilmės prasidėjo vaikučių eiseną, po kurios sekė vysk. Paulius Baltakis, OFM, su trijų kunigų palyda: kun. Kazimieras Ambrasas, kun. Salvijus Prancūnas ir kun. J. Lipsky. Pilną šventovę maldininkų žavėjo choro "Ecce sacerdos magnus" ir kitos gražios giesmės. Vyskupas pamokslė anglų ir lietuvių kalbomis aiškino Sutvirtinimo Sakramentą reikšmę kataliko gyvenime. Chora dirigavo muz. Aleksandras Stankevičius, vargonais pritarė Marian Chabot, choro koordinatori Antanas Mickus.

Sutvirtinimo Sakramentą gavo: Dalius Bulota, Justinas Bulota, Marius Bulota, Andrea Gorytė, Adomas Drešeris, Maika Drešerytė, Stephanie Greenspoon, Jūra Landry, Lyana Lapinaite, Stephanie Makauskaitė, Juozas Piečaitis, Paul Pingitore, Kristina Ramsay, Ina Rudinskaitė, Tomas Rudinskas, Daryna Sodo, Erikas Sodo ir Danielius Staškevičius.

Pirmąją Komuniją duonos ir vyno pavidaluose iš vyskupo rankų gavo: Sofija Bulotaitė, Alisa Makauskaitė, Erika Makauskaitė, Antanas Mickus, Lisa Oddy ir Krista Ptašinskaitė. Klebonas ir parapijiečiai yra dėkingi seselei Paulei už rūpestingą vaikučių paruošimą P. Komunijai

ir Sutvirtinimo Sakramentui. Po pamaldų įvyko vyskupo priėmimas. Perpildyta parapijos sale įeinantį vyskupą pasitiko atsistojimu ir stipriais plojimais. Vyskupas trumpu žodžiu visus pasveikino ir palaimo vaišių valgius, kuriuos skaniai paruošė Albertas Jonelis su talkininkais. Baigiantis pietums, vyskupas aplankė visus svečių stalus, pasikalbėdamas veik su kiekvienu asmeniu.

Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje atstovų suvažiavimas įvyko balandžio 16-17 d.d. Čikagoje. Iš Montrealio buvo nuvažiavęs Augustas Mylė. Jis atstovavo Vilniaus šaulių rinktinę ir DLK Mindaugo šaulių kuopą, kurios pirmininku jis ir yra.

I baltiečių susitikimo su parlamentarais vakarą balandžio 26 d. Otavon buvo nurykęs Regina ir Juozas Piečaitis ir Juozas Šiaučius.

Dar vienas talpintuvus iš Montrealio į Lietuvą buvo išsiųstas balandžio 26 d. Vaistai ir medicininiai reikmenys šiuo kartu teko Panevėžio ligoninei, knygos — įvairioms mokykloms ir rūbai — našlaitinams. Persiuntimo išlaidas apmokėjo Montrealio lietuvių kredito unija "Litas".

Kun. Salvijus Prancūnas yra atvykęs iš Lietuvos ir studijuoja Montrealio universitete. Apstojo AV klebonijoje. B.S.

40 AČIŪ!

Klientams už pasitikėjimą pavedant savo draudas.

Visiems už parodytą dėmesį ir už rekomenduotus klientus.

Bendradarbiams už nuoširdų ir sąžiningą darbą.

Dievui už sveikatą ir sėkmę.

PRADĖJOME PRIEŠ 40 METŲ:

Adamonis Insurance Agency Inc.: 1964

Petras Adamonis: 1954

Su Jūsų pasitikėjimu ir dėmesiu tęsime darbą toliau, siekdami abipusės naudos draudos srityje.

PASINAUDOKITE 40 METŲ PATYRIMU

APSIDRAUSKITE!

Tel. 722-3545

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	5.75%	Taupymo — special.	1.50%
Certifikatus 2 m. —	6.25%	Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m. —	6.50%	Taupymo — kasdienes	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų —	4.75%	RRIF-RRSP — 1 m.term.	5.75%
180 d. - 364 d. —	4.25%	RRIF-RRSP — 2 m.term.	6.25%
120 d. - 179 d. —	4.00%	RRIF-RRSP — 3 m.term.	6.50%
60 d. - 119 d. —	4.00%	RRIF — RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d. —	3.00%		

IMA UŽ:

Neklin. turto:		asmenines — nuo	7.25%
1 metų —	7.75%		
2 metų —	8.25%		
3 metų —	8.50%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

KAUNE IŠNUOMOJAMI BUTAI 1 ar 2 miegamųjų už \$30-\$40 (US) savaitę. Butai yra ramioje, šalia kavinės, 24 val. apsaugojami, pilna virtuvė, vonia ir TV. Galimas buties aptarnavimas ar automobilis su vairuotoju. Telefonas (Kaune): 77-66-21 Antanui. Adresas: Pamonės prospektas 49-92, Pašto dėžė 733, Kaunas, 3036, Lithuania.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, suvartokami gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 6